

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2015 r.

w sprawie wprowadzenia w 2016 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539 oraz z 2015 r. poz. 266 i 470) zarządza się, co następuje:

§ 1. W 2016 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wprowadza się „Program mający na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

Program mający na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie

1. Identyfikacja programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie

Państwo członkowskie: Rzeczpospolita Polska

Choroba: afrykański pomór świń (African swine fever – ASF)

Okres realizacji: 1 stycznia – 31 grudnia 2016 r.

2. Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego afrykańskiego pomoru świń

W 2007 r. wirus afrykańskiego pomoru świń (ASF) rozprzestrzenił się z pierwotnego ogniska w Gruzji na terytorium Europy Wschodniej. Wirus prawdopodobnie został przeniesiony przez odpady kuchenne użyte do karmienia świń, pochodzące ze statku płynącego z Afryki, który zawiązał do portu w Poti (Gruzja). Po wprowadzeniu wirusa ASF na kontynent europejski, choroba ta bardzo szybko rozprzestrzeniła się na terytorium Armenii, Azerbejdżanu oraz Federacji Rosyjskiej. W sierpniu 2012 r. ognisko tej choroby zostało stwierdzone w południowo-wschodniej części Ukrainy. W czerwcu 2013 r., białoruskie władze weterynaryjne potwierdziły wykrycie ASF we wsi Czapuń w obwodzie grodzieńskim, 170 km od granicy z Rzeczpospolitą Polską oraz w Witebsku w północno-wschodniej części Białorusi, 450 km od granicy z Rzeczpospolitą Polską. W styczniu 2014 r. na terytorium Litwy stwierdzono 2 przypadki wirusa ASF u dzików, natomiast w dniu 17 lutego 2014 r. potwierdzono pierwszy przypadek wirusa ASF u dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Łącznie od dnia 17 lutego 2014 r. do dnia 30 października 2015 r. stwierdzono 77 przypadków ASF u dzików oraz 3 ogniska ASF u świń – wszystkie zlokalizowane w pobliżu granicy z Białorusią na obszarze trzech powiatów – sokólskiego, białostockiego i hajnowskiego w województwie podlaskim. W latach 2014-2015 stwierdzono ogniska oraz przypadki ASF u dzików na terytorium Litwy, Łotwy i Estonii. Istnieje duże prawdopodobieństwo dalszego szerzenia się wirusa ASF, w szczególności wśród zwierząt

wolno żyjących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w państwach nadbałtyckich, z uwagi na duże kompleksy leśne na granicy między państwami nadbałtyckimi a Białorusią, oraz znaczący ruch osobowy i tranzytowy między tymi państwami, zwiększający ryzyko nielegalnego przewiezienia produktów żywnościowych skażonych wirusem lub przeniesienia wirusa przez środki transportu lub podróży.

Od 2011 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są prowadzone badania laboratoryjne w kierunku wykrycia ASF. Badania te były prowadzone w pasie przygranicznym o szerokości 40 km (wzdłuż granicy północnej z Obwodem Kaliningradzkim i wschodniej z Litwą, Białorusią i Ukrainą) obejmującym części województw: warmińsko-mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, mazowieckiego i podkarpackiego. Próbki były pobierane od padłych świń (na podstawie analizy ryzyka) oraz padłych i odstrzelonych dzików. Od lipca 2013 r. na obszarze położonym w strefie I, a od października 2013 r. na obszarze położonym w strefie II i III badania laboratoryjne w kierunku wykrycia ASF były prowadzone zgodnie z programem wprowadzonym w życie rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 2014 r. w sprawie wprowadzenia programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń oraz poszerzenie wiedzy na temat ryzyka wystąpienia tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 115).

W 2014 r. były kontynuowane badania w kierunku wykrycia ASF, zgodnie z programem wprowadzonym w życie rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie wprowadzenia w 2014 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie (Dz. U. poz. 996).

Liczba wykonanych badań laboratoryjnych oraz otrzymanych wyników dodatnich, w ramach realizacji programu w latach 2013–2014, została opisana w ust. 6.2.

W 2015 r. program był realizowany na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia w 2015 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” (Dz. U. poz. 316).

3. Opis programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie

Program mający na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie, zwany dalej „programem”, przewiduje środki, których celem jest wzmocnienie ochrony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed ASF.

W związku z niekorzystnym rozwojem sytuacji związanej z ASF w państwach graniczących od wschodu z Unią Europejską program przewiduje monitorowanie ASF zarówno u dzików, jak i u świń w celu skutecznego przeciwdziałania rozprzestrzenieniu się tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i Unii Europejskiej oraz środki przewidziane dla zwalczania choroby.

Program jest realizowany w 2016 r. i stanowi kontynuację programu realizowanego na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia w 2015 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”.

Zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, z późn. zm.), ASF należy do chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej program jest wprowadzany w drodze rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, po jego zatwierdzeniu przez Komisję Europejską.

Szacowane ogólne koszty realizacji programu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r. wyniosą 14 635 068,27 zł (3 631 790,54 euro). Z ogólnej sumy szacowanych kosztów programu, Rzeczypospolita Polska będzie występowała z wnioskiem o współfinansowanie programu w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych w wysokości 13 996 248,75 zł (3 473 260,05 euro). Wszystkie szacunkowe koszty programu zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych

zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2016, w ramach limitu wydatków budżetowej części 83 – rezerwy celowe oraz w części 85 – budżety wojewodów.

Szacunkowe koszty realizacji programu w 2016 r., wyrażone w złotych zostały przeliczone na euro według prognozowanego kursu euro zawartego w wytycznych Ministra Finansów z dnia 6 października 2015 r. dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2015 r.

Finansowanie programu odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 8, współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, finansowanie projektów z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieujętych w budżecie środków europejskich, projektów pomocy technicznej, Wspólnej Polityki Rolnej, finansowanie potrzeb wynikających z różnic kursowych oraz rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem środków z UE, oraz w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego w ustawie budżetowej na rok 2016.

3.1. Cel programu

Celem programu jest wzmocnienie ochrony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i terytorium Unii Europejskiej przed rozprzestrzenianiem się wirusa ASF. Program obejmuje działania nakierowane na zwalczanie oraz zapobieganie rozprzestrzenianiu się wirusa ASF, w tym:

- 1) badania laboratoryjne w kierunku wykrycia ASF przeprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zakup kontenerów chłodniczych do przetrzymywania tusz dzików;
- 3) sfinansowanie budowy odłowni żywołownych do łapania dzików, które następnie będą podlegały odstrzałowi;

- 4) ubój lub zabicie świń na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym, które zostały określone w ust. 3.2.1, w przypadku wystąpienia ASF u dzików (na podstawie art. 44 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt);
- 5) działania powiatowego lekarza weterynarii po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu wystąpienia ASF, przeprowadzane zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (nadzór bierny);
- 6) pobieranie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF lub przeprowadzanie kontroli gospodarstw w zakresie spełniania wymagań związanych z bioasekuracją, przez powiatowego lekarza weterynarii (nadzór czynny nad gospodarstwami) na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym, określonych w ust. 3.2.1;
- 7) unieszkodliwienie tusz dzików, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze zagrożenia;
- 8) zakup środków dezynfekcyjnych dla myśliwych i pracowników Lasów Państwowych, do przeprowadzania dezynfekcji miejsca odstrzału dzików lub miejsca, w którym dokonano patroszenia dzika;
- 9) wzmocnienie środków bioasekuracji na drogowych przejściach granicznych z Białorusią i Ukrainą;
- 10) prowadzenie przez Inspekcję Weterynaryjną:
 - a) kampanii informacyjnej dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz, a także rolników, myśliwych, władz samorządowych oraz społeczeństwa, obejmującej rozpowszechnienie informacji o:
 - zagrożeniu ASF tak, aby te podmioty niezwłocznie zawiadamiały o podejrzeniu wystąpienia ASF zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11

marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,

- pierwszych objawach zakażenia wirusem ASF,
- sposobie zawiadamiania właściwych organów o podejrzeniu wystąpienia ASF,
- ryzyku, jakie niesie wprowadzanie produktów wieprzowych do gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie, w tym w szczególności wprowadzanie produktów pochodzenia wieprzowego z zagranicy,
- metodach bezpiecznego unieszkodliwiania padłych dzików lub dopuszczalnych sposobach zagospodarowania odstrzelonych dzików,
- obowiązku zawiadamiania odpowiedniego organu o każdym przypadku znalezienia padłego dzika,
- wymaganiach dotyczących bioasekuracji,

b) szkoleń dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego, pasz oraz rolników i myśliwych, mających za zadanie przekazanie wiedzy na temat ASF.

3.2. Realizacja programu

3.2.1. Podział terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na obszary według kryterium zagrożenia wystąpieniem wirusa ASF

Obszar objęty ograniczeniami oraz obszar zagrożenia

Obszar wymieniony w części II ust. 4 załącznika do decyzji wykonawczej Komisji 2014/709/UE z dnia 9 października 2014 r. w sprawie środków kontroli w zakresie zdrowia zwierząt w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń w niektórych państwach członkowskich oraz uchylającej decyzję wykonawczą 2014/178/UE (Dz. Urz. UE L 295 z 11.10.2014, str. 63, z późn. zm.), zwanej dalej „decyzją 2014/709/UE”, stanowi „obszar

objęty ograniczeniami” a obszar wymieniony w części III ust. 4 załącznika do tej decyzji stanowi „obszar zagrożenia”.

Obszar ochronny

Obszar obejmujący powiaty lub części powiatów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymienione w części I ust. 4 załącznika do decyzji 2014/709/UE, stanowi „obszar ochronny”.

Liczbę stad oraz pogłowie świń na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze ochronnym przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba stad oraz pogłowie świń na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze ochronnym, podział na obszary według stanu na dzień 30 października 2015 r. (dane Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z dnia 31 marca 2015 r.)

Obszar	Województwo	Powiat	Gmina	Liczba świń	Liczba stad
Obszar zagrożenia	podlaskie	białostocki	Gródek	40	13
	podlaskie	białostocki	Michałow	246	33
	podlaskie	sokólski	Krynki	104	12
	podlaskie	sokólski	Kuźnica	282	43
	podlaskie	sokólski	Sokółka	812	142
	podlaskie	sokólski	Szudziałowo	622	74
Razem				2 106	317
Obszar objęty ograniczeniami	podlaskie	augustowski	Lipsk	1 530	227
	podlaskie	augustowski	Płaska	59	13
	podlaskie	białostocki	Czarna Białostocka	558	29
	podlaskie	białostocki	Supraśl	25	5
	podlaskie	białostocki	Wasilków	156	8
	podlaskie	białostocki	część gminy Zabłudów (północno-wschodnia część gminy ograniczona drogą nr 19 i – na jej przedłużeniu – drogą nr 685)	6 016*	49*

podlaskie	sejneński	Giby	2 060	116
podlaskie	sejneński	Sejny, miasto Sejny	16 675	311
podlaskie	sokólski	Dąbrowa Białostocka	7 946	450
podlaskie	sokólski	Janów	3 850	142
podlaskie	sokólski	Nowy Dwór	2 337	221
podlaskie	sokólski	Sidra	1 322	128
podlaskie	hajnowski	Białowieża	0	0
podlaskie	hajnowski	Narew	446	34
podlaskie	hajnowski	Narewka	31	11
Razem			43 011	1 744

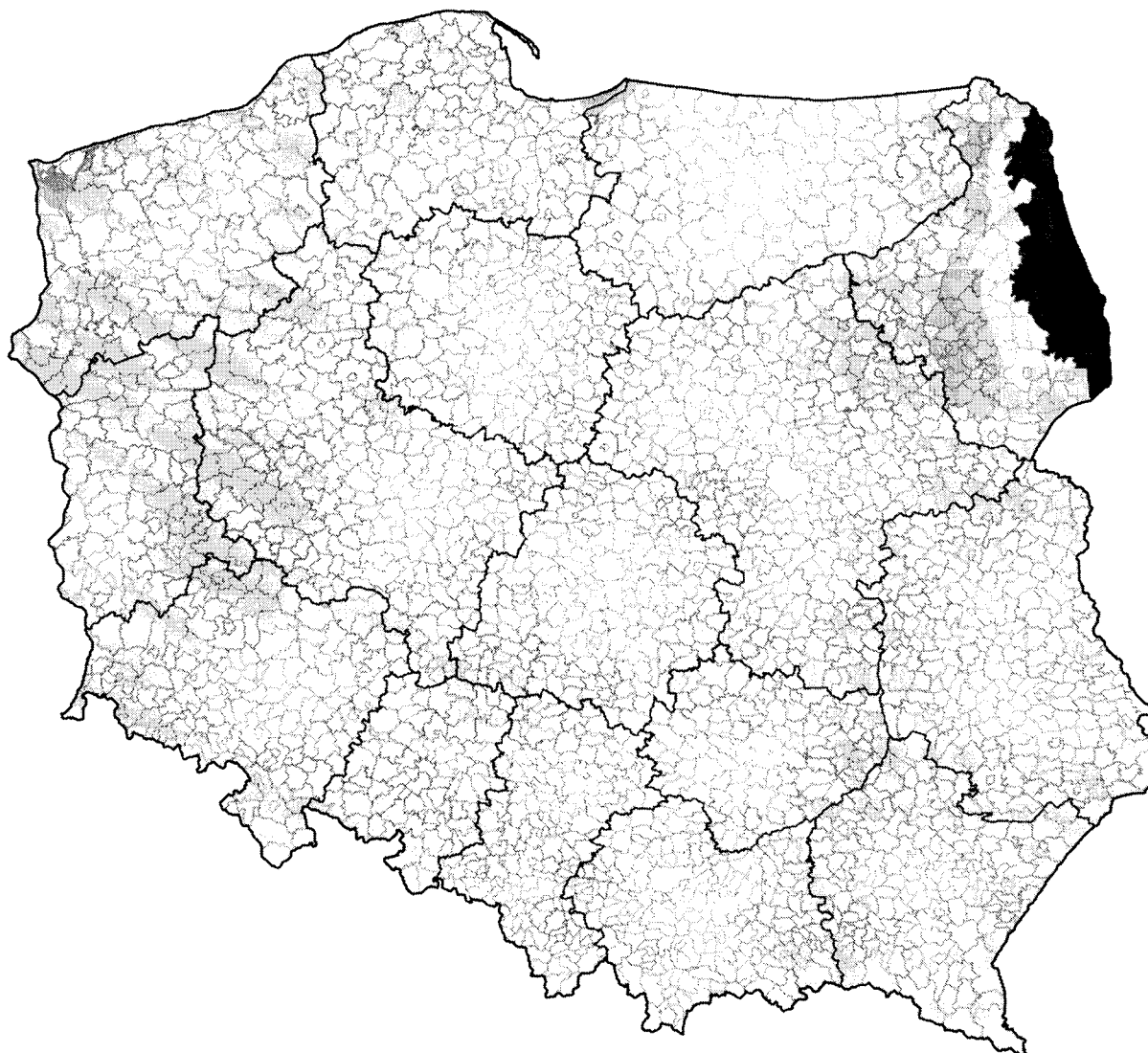
Obszar ochronny	podlaskie	augustowski	Augustów, miasto Augustów	3 108	92
	podlaskie	augustowski	Bargłów Kościelny	666	95
	podlaskie	augustowski	Nowinka	215	37
	podlaskie	augustowski	Sztabin	544	115
	podlaskie	białostocki	Choroszcz	3 514	61
	podlaskie	białostocki	Dobrzyniewo Duże	201	18
	podlaskie	białostocki	Juchnowiec Kościelny	3 419	71
	podlaskie	białostocki	Łapy	9 231	95
	podlaskie	białostocki	Poświętne	44 116	113
	podlaskie	białostocki	Suraż	1 341	54
	podlaskie	białostocki	Turośń Kościelna	1 231	73
	podlaskie	białostocki	Tykocin	1 702	97
	podlaskie	białostocki	część gminy Zabłudów (południowo-zachodnia część gminy ograniczona drogą nr 19 i – na jej przedłużeniu – drogą nr 685)	6 016*	49*
	podlaskie	białostocki	Zawady	194	23
	podlaskie	Białystok	miasto Białystok	61	6

podlaskie	bielski	Bielsk Podlaski	10 064	130
podlaskie	bielski	Boćki	1 187	52
podlaskie	bielski	Brańsk	5 934	136
podlaskie	bielski	Orla	13 489	35
podlaskie	bielski	Rudka	177	17
podlaskie	bielski	Wyszki	3 878	99
podlaskie	hajnowski	Czeremcha	33	10
podlaskie	hajnowski	Czyże	306	43
podlaskie	hajnowski	Dubicze Cerkiewne	1 508	37
podlaskie	hajnowski	Hajnówka	2 565	44
podlaskie	hajnowski	Kleszczele	115	37
podlaskie	hajnowski	Narew	446	34
podlaskie	moniecki	Goniądz	8 965	129
podlaskie	moniecki	Jasionówka	4 333	113
podlaskie	moniecki	Jaświły	5 286	248
podlaskie	moniecki	Knyszyn	6 784	68
podlaskie	moniecki	Krypno	844	40
podlaskie	moniecki	Mońki	34 496	352
podlaskie	moniecki	Trzcianne	3 051	187
podlaskie	sejneński	Krasnopol	4 870	172
podlaskie	sejneński	Puńsk	8 628	149
podlaskie	siemiatycki	Dziadkowice	5 626	99
podlaskie	siemiatycki	Grodzisk	1 997	100
podlaskie	siemiatycki	Milejczyce	78	6
podlaskie	sokólski	Korycin	3 516	118
podlaskie	sokólski	Suchowola	4 025	260
podlaskie	suwalski	Raczkі	7 633	178
podlaskie	suwalski	Rutka-Tartak	2 405	87

podlaskie	suwalski	Suwałki	11 800	128
podlaskie	suwalski	Szypliszki	4 584	125
podlaskie	Suwałki	miasto Suwałki	1 336	20
podlaskie	wysokomazowiecki	Ciechanowiec	2 466	72
podlaskie	wysokomazowiecki	Klukowo	1 634	23
podlaskie	wysokomazowiecki	Kobylin-Borzymy	4 740	45
podlaskie	wysokomazowiecki	Kulesze Kościelne	2 664	25
podlaskie	wysokomazowiecki	Nowe Piekuty	1 846	18
podlaskie	wysokomazowiecki	Sokoły	5 363	49
podlaskie	wysokomazowiecki	Szepietowo	6 567	48
podlaskie	wysokomazowiecki	Wysokie Mazowieckie, miasto Wysokie Mazowieckie	6 998	116
podlaskie	zambrowski	Rutki	3 829	75
Razem			271 179	4 689

* dane dotyczą całej gminy Zabłudów w powiecie białostockim

Mapa 1 – Mapa Rzeczypospolitej Polskiej z zaznaczonymi obszarami (kolor granatowy - obszar zagrożenia, kolor czerwony – obszar objęty ograniczeniami, kolor żółty – obszar ochronny, kolor zielony – powiaty lub części powiatów położone poza ww. obszarami), według stanu na dzień 30 października 2015 r.

Obszar województwa podlaskiego, w którym znajdują się obszar zagrożenia, obszar objęty ograniczeniami i obszar ochronny, charakteryzuje się stosunkowo niskim pogłowiem świń (głównie są to małe gospodarstwa przyzagrodowe). Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej położonym poza ww. obszarami największe pogłowienie świń jest notowane w województwie wielkopolskim, mazowieckim, kujawsko-pomorskim i łódzkim. Szczegółowe dane dotyczące liczby stad oraz pogłowia świń, z podziałem uwzględniającym wielkość gospodarstw w poszczególnych województwach, zostały podane w ust. 4.4.2.

3.2.2. Kontrola stanu zdrowia świń i pobieranie próbek na obszarach wyznaczonych zgodnie z ust. 3.2.1

Obszar objęty ograniczeniami oraz obszar zagrożenia

Na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia wprowadza się środki zwalczania choroby zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1, art. 48a ust. 3 i art. 61 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a także monitorowanie zdrowia świń i dzików. W ramach programu posiadacze świń są obowiązani, uwzględniając § 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 56, poz. 344, z późn. zm.), do codziennego kontrolowania stanu zdrowia świń (rano i wieczorem) i niezwłocznego zawiadomienia organu Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej, albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta), o każdym przypadku podejrzenia wystąpienia ASF, zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2014 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W związku z wystąpieniem ASF na obszarze objętym ograniczeniami oraz na obszarze zagrożenia obowiązują nakazy określone w § 1 ust. 1 oraz zakazy określone w § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 711).

Zgodnie z § 2a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. z 2015 r. poz. 392, z późn. zm.), w przypadku wprowadzenia ograniczeń wynikających z ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, dopuszcza się ubój w gospodarstwie objętym ograniczeniem, jeżeli ograniczenie to zostało wprowadzone w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego, graniczących z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pod warunkiem że były one utrzymywane w tym gospodarstwie co najmniej przez 30 dni przed ubojem, a ponadto gdy:

1) świnie te zostaną poddane badaniu przedubojowemu przeprowadzonemu w sposób określony w części A rozdziału IV sekcji IV załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 206, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 75), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 854/2004”;

2) mięso pozyskane w wyniku uboju tych świń zostanie poddane badaniu poubojowemu.

W przypadku uboju świń w celu produkcji mięsa na użytek własny próbki do badań laboratoryjnych w kierunku ASF pobierane są przez urzędowego lekarza weterynarii przy przeprowadzaniu badania przedubojowego świń lub badania poubojowego mięsa z tych świń, w przypadku, gdy ubój świń jest dokonywany w gospodarstwie położonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wymienionym w części:

1) III załącznika do decyzji 2014/709/UE;

2) II załącznika do decyzji 2014/709/UE – jeżeli istnieje podejrzenie wystąpienia afrykańskiego pomoru świń.

W trakcie badania przed lub poubojowego w rzeźni, urzędowy lekarz weterynarii zwraca uwagę na charakterystyczne dla ASF zmiany, a w przypadku podejrzenia wystąpienia ASF pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF.

Poza działaniami opisanymi powyżej, w każdym przypadku zawiadomienia organu Inspekcji Weterynaryjnej przez posiadacza świń o padłej sztuce lub o podejrzeniu wystąpienia ASF jest przeprowadzane badanie kliniczne świń z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała lub badanie sekcyjne świń znajdujących się w stadzie, a w razie konieczności są pobierane próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF, zgodnie z rozdziałem 4 lit. A załącznika do decyzji Komisji Europejskiej 2003/422/WE z dnia 26 maja 2003 r. zatwierdzającej podręcznik diagnostyczny dotyczący afrykańskiego pomoru świń (Dz. Urz. WE L 143 z 11.06.2003, str. 35; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 39, str. 59), zwanej dalej „decyzją 2003/422/WE”.

W gospodarstwach utrzymujących świnie powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza dwa razy w roku, w możliwie równych odstępach czasu (nie krótszych niż 4 miesiące), kontrolę stanu zdrowia świń wraz z wywiadem lekarsko - weterynaryjnym oraz badanie kliniczne świń z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała, zgodnie z rozdziałem 4 lit. A załącznika do decyzji 2003/422/WE, oraz kontrolę przestrzegania:

- 1) zakazów i nakazów, o których mowa w § 1 i § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń oraz obowiązku, którym mowa w § 18 ust. 2 tego rozporządzenia, z tym, że w przypadku:
 - a) stwierdzenia niewykonania nakazów i zakazów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, 3–6, § 2 ust. 1 oraz niespełnienia obowiązku, o którym mowa w § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza dodatkową kontrolę przestrzegania zakazów i nakazów, o których mowa powyżej, kontrolę stanu zdrowia świń wraz z wywiadem lekarsko-weterynaryjnym oraz badanie kliniczne świń z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała,
 - b) przemieszczania świń z gospodarstw położonych na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia, niezgodnie z § 4 ust. 2 pkt 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, poza te obszary, świnie zostają poddane badaniu, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 1 tego rozporządzenia;
- 2) wymagań dotyczących bioasekuracji, o których mowa w ust. 6 załącznika do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015–2018 (Dz. U. poz. 517) – na obszarze określonym w § 1 tego rozporządzenia, z tym, że w przypadku niespełniania przez gospodarstwo wymagań, o których mowa w ust. 6 załącznika do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie wprowadzenia „Programu bioasekuracji mającego na celu zapobieganie

szerzeniu się afrykańskiego pomoru świń” na lata 2015–2018, powiatowy lekarz weterynarii wydaje decyzję, o której mowa w ust. 8 załącznika do tego rozporządzenia.

Na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia urzędowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF:

- 1) o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, a w szczególności od świń:
 - a) padłych, u których nie można wykluczyć zakażenia wirusem ASF,
 - b) które wykazują nietypowe objawy kliniczne, na podstawie których niemożliwe jest postawienie diagnozy,
 - c) mających:
 - objawy chorobowe wraz z gorączką
 - lub
 - gorączkę i objawy zespołu krwotocznego;
- 2) od świń, o których mowa w § 2a ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny, gdy ubój świń jest dokonywany w gospodarstwie położonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej wymienionym w części:
 - a) III załącznika do decyzji 2014/709/UE,
 - b) II załącznika do decyzji 2014/709/UE – jeżeli istnieje podejrzenie wystąpienia afrykańskiego pomoru świń.

Powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, od każdego dzika odstrzelonego lub znalezionego martwego (w tym ze zwłok dzików ulegających autolizie oraz dzików zabitych w wypadkach komunikacyjnych) na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia lub

dostarczonego do położonego na tych obszarach punktu skupu dziczyzny lub zakładu obróbki dziczyzny lub innego zakładu nadzorowanego przez organ Inspekcji Weterynaryjnej, w którym mogą być przechowywane tusze lub skóry dzików.

W przypadku dzików odstrzelonych niewykazujących żadnych objawów chorobowych dopuszcza się pobieranie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF przez myśliwych, którzy zostaną przeszkoleni w wyniku dostarczenia przez powiatowego lekarza weterynarii myśliwym oraz kołom łowieckim wytycznych, a także ulotek, zgodnie z ust. 3.7.

Każda tusza odstrzelonego dzika powinna być oznakowana znakiem zawierającym numer kolejny tuszy, numer koła łowieckiego, miejscowość i datę pozyskania tuszy.

Myśliwi, pracownicy Służb Leśnych, Straży Granicznej oraz osoby mające kontakt z martwymi dzikami mają obowiązek zgłoszenia organom Inspekcji Weterynaryjnej faktu znalezienia zwłok dzików. Na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia myśliwi przekazują na piśmie właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii informację o terminach planowanych polowań lub liczbie polowań, które mają zostać przeprowadzone w określonym przedziale czasowym.

Każdy odstrzelony dzik na obszarze objętym ograniczeniami oraz na obszarze zagrożenia jest niezwłocznie dostarczany do położonego na tym samym obszarze:

- 1) punktu skupu dziczyzny lub zakładu obróbki dziczyzny lub
- 2) innego zakładu nadzorowanego przez organ Inspekcji Weterynaryjnej, w którym mogą być przechowywane tusze lub skóry dzików.

W punktach i zakładach, o których mowa powyżej, tusze, części ciała i skóry dzików przechowuje się w sposób zapobiegający bezpośredniemu kontaktowi nieprzebadanych tusz, części ciała i skór dzików z surowcami i innymi przedmiotami, które mogą spowodować rozprzestrzenianie się wirusa ASF.

Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza oględziny tuszy, zwracając uwagę na zmiany chorobowe, które mogą wskazywać na zakażenie wirusem ASF.

Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającym przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi,

i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009 str. 1, z późn. zm.), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1069/2009”:

- 1) wszystkie znalezione zwłoki dzików,
 - 2) wszystkie tusze wraz ze wszystkimi częściami ciała odstrzelonych dzików, w tym sierść i skóra, w przypadku których uzyskano dodatni wynik badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia ASF,
 - 3) narogi i patrochy i inne części ciała odstrzelonego chorego dzika
- na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia są kwalifikowane jako materiał kategorii 1 oraz podlegają usunięciu i przetworzeniu zgodnie z art. 12 rozporządzenia nr 1069/2009.

Patrochy odstrzelonego dzika na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia są kwalifikowane jako materiał kategorii 2 oraz podlegają usunięciu i przetworzeniu zgodnie z art. 13 rozporządzenia nr 1069/2009.

Tusze odstrzelonych dzików na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia, bez patrochów, w przypadku których uzyskano ujemne wyniki badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia ASF, a które nie są przeznaczone do spożycia przez ludzi, są zakwalifikowane jako materiał kategorii 3 oraz podlegają usunięciu i przetworzeniu zgodnie z art. 14 rozporządzenia nr 1069/2009.

W przypadku wysyłania poza obszar zagrożenia produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego otrzymanych ze świń pochodzących z obszarów wymienionych w części III i IV załącznika do decyzji 2014/709/UE stosuje się przepisy § 10 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

Obszar ochronny

Na obszarze ochronnym wprowadza się środki zwalczania choroby zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1, art. 48a ust. 3 i art. 61 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a także monitorowanie zdrowia świń i dzików. W ramach programu posiadacze świń są obowiązani, uwzględniając § 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach

Unii Europejskiej, do codziennego kontrolowania stanu zdrowia świń (rano i wieczorem), i niezwłocznego zawiadomienia organu Inspekcji Weterynaryjnej albo najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej albo wójta (burmistrza, prezydenta miasta), o każdym przypadku podejrzenia wystąpienia ASF, zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2014 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W związku z wystąpieniem ASF, na obszarze ochronnym obowiązują nakazy określone w § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń i zakazy z § 2 ust. 1 tego rozporządzenia.

Zgodnie § 2a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny, w przypadku wprowadzenia ograniczeń wynikających z ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, dopuszcza się ubój w gospodarstwie objętym ograniczeniem, jeżeli ograniczenie to zostało wprowadzone w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego, graniczących z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pod warunkiem że były one utrzymywane w tym gospodarstwie co najmniej przez 30 dni przed ubojem, a ponadto gdy:

- 1) świnie te zostaną poddane badaniu przedubojowemu przeprowadzonemu w sposób określony w części A rozdziału IV sekcji IV załącznika I do rozporządzenia nr 854/2004;
- 2) mięso pozyskane w wyniku uboju tych świń zostanie poddane badaniu poubojowemu.

Próbki do badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia ASF pobiera się przy przeprowadzaniu badania przedubojowego świń albo badania poubojowego mięsa z tych świń – w przypadku gdy istnieje podejrzenie wystąpienia tej choroby.

W trakcie badania przedubojowego lub poubojowego w rzeźni, lekarz weterynarii zwraca uwagę na charakterystyczne dla ASF zmiany, w przypadku podejrzeń pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF.

Poza działaniami opisanymi powyżej, w każdym przypadku zawiadomienia organu Inspekcji Weterynaryjnej przez posiadacza świń o padłej sztuce lub o podejrzeniu wystąpienia ASF jest przeprowadzone badanie kliniczne świń z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała lub badanie sekcyjne świń znajdujących się w stadzie, a w razie konieczności są pobierane próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF.

Na obszarze ochronnym, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza, w gospodarstwach utrzymujących świnie, dwa razy w roku, w możliwie równych odstępach czasu (nie krótszym niż 4 miesiące), kontrolę przestrzegania zakazów i nakazów, o których mowa w § 1 i § 2, oraz obowiązku, o którym mowa w § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, kontrolę stanu zdrowia świń wraz z wywiadem lekarsko-weterynaryjnym oraz badanie kliniczne świń z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała. Badanie kliniczne świń się jest przeprowadzane zgodnie z rozdziałem 4 lit. A załącznika do decyzji 2003/422/WE. W przypadku stwierdzenia niewykonania nakazów i zakazów, o których mowa w § 1 ust. 1 pkt 1, 3–6, § 2 ust. 1 oraz niespełnienia obowiązku, którym mowa w § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza dodatkową kontrolę przestrzegania zakazów i nakazów, o których mowa powyżej, kontrolę stanu zdrowia świń wraz z wywiadem lekarsko-weterynaryjnym oraz badanie kliniczne świń z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała.

W przypadku przemieszczania świń z gospodarstw położonych na obszarze ochronnym, niespełniających wymagań zawartych w § 8 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa trzeciego, świnie zostają poddane badaniu o którym mowa w § 8 ust. 2 pkt 3 tego rozporządzenia.

Z obszaru każdego powiatu lub jego części znajdującego się na obszarze ochronnym urzędowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF:

- 1) o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, a w szczególności od świń:
 - a) padłych, u których nie można wykluczyć zakażenia wirusem ASF,
 - b) które wykazują nietypowe objawy kliniczne, na podstawie których niemożliwe jest postawienie diagnozy,
 - c) mających:
 - objawy chorobowe wraz z gorączką

 - lub

 - gorączkę i objawy zespołu krwotocznego;

- 2) w przypadku gdy istnieje podejrzenie wystąpienia ASF, od świń, o których mowa w § 2a rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny.

Powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF, o których mowa w § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, od każdego dzika odstrzelonego lub znalezionego martwego (w tym ze zwłok dzików ulegających autolizie oraz dzików zabitych w wypadkach komunikacyjnych) na obszarze ochronnym lub dostarczonego do położonego na tym obszarze punktu skupu dziczyzny lub zakładu obróbki dziczyzny lub innego zakładu nadzorowanego przez organ Inspekcji Weterynaryjnej, w którym mogą być przechowywane tusze lub skóry dzików.

W przypadku dzików odstrzelonych niewykazujących żadnych objawów chorobowych, dopuszcza się pobieranie próbek do badań w kierunku wykrycia wirusa ASF przez przeszkolonych myśliwych, którzy zostaną przeszkoleni w wyniku dostarczenia przez powiatowego lekarza weterynarii myśliwym oraz kołom łowieckim wytycznych, a także ulotek, zgodnie z ust. 3.7.

Każda tusza odstrzelonego dzika powinna być oznakowana znakiem zawierającym numer kolejny tuszy, numer koła łowieckiego, miejscowość i datę pozyskania tuszy.

Myśliwi, pracownicy Służb Leśnych, Straży Granicznej oraz osoby mające kontakt z martwymi dzikami mają obowiązek zgłoszenia organom Inspekcji Weterynaryjnej faktu znalezienia zwłok dzików. Na obszarze ochronnym myśliwi informują na piśmie właściwego powiatowego lekarza weterynarii o terminach planowanych polowań.

Każdy odstrzelony dzik na obszarze ochronnym jest niezwłocznie dostarczany do położonego na tym samym obszarze:

- 1) punktu skupu dziczyzny lub zakładu obróbki dziczyzny lub
- 2) innego zakładu nadzorowanego przez organ Inspekcji Weterynaryjnej, w którym mogą być przechowywane tusze lub skóry dzików.

W punktach i zakładach, o których mowa powyżej, tusze, części ciała i skóry dzików przechowuje się w sposób zapobiegający bezpośredniemu kontaktowi nieprzebadanych tusz, części ciała i skór dzików z surowcami i innymi przedmiotami, które mogą spowodować rozprzestrzenianie się wirusa ASF.

Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza oględziny tuszy, zwracając uwagę na zmiany chorobowe, które mogą wskazywać na zakażenie wirusem ASF.

Zgodnie z rozporządzeniem nr 1069/2009:

- 1) wszystkie znalezione zwłoki dzików,
- 2) wszystkie tusze wraz ze wszystkimi częściami ciała odstrzelonych dzików, w tym sierść i skóra, w przypadku których uzyskano dodatni wynik badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia ASF,
- 3) narogi i patrochy i inne części ciała odstrzelonego chorego dzika

– na obszarze ochronnym są kwalifikowane jako materiał kategorii 1 oraz podlegają usunięciu i przetworzeniu zgodnie z art. 12 rozporządzenia nr 1069/2009.

Patrochy odstrzelonego dzika na obszarze ochronnym są kwalifikowane jako materiał kategorii 2 oraz podlegają usunięciu i przetworzeniu zgodnie z art. 13 rozporządzenia nr 1069/2009.

Tusze odstrzelonych dzików na obszarze ochronnym, bez patrochów, w przypadku, gdy uzyskano ujemny wynik badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia

ASF, a które nie są przeznaczone do spożycia przez ludzi, są kwalifikowane jako materiał kategorii 3 oraz podlegają usunięciu i przetworzeniu zgodnie z art. 14 rozporządzenia nr 1069/2009.

Obszar Rzeczypospolitej Polskiej znajdujący się poza obszarem zagrożenia, obszarem objętym ograniczeniami oraz obszarem ochronnym

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej położonym poza obszarem zagrożenia, obszarem objętym ograniczeniami oraz obszarem ochronnym próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF są pobierane przez powiatowego lekarza weterynarii, po otrzymaniu zawiadomienia zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w następujący sposób:

1) od świń w przypadku, gdy padnięcia w stadzie wynoszą:

- a) u prosiąt – powyżej 20%,
- b) u warchlaków – powyżej 10%,
- c) u tuczników – powyżej 5%.

– z tym, że przed pobraniem takich próbek powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza kontrolę stanu zdrowia świń w stadzie, w tym badanie kliniczne świń wraz pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała lub badanie sekcyjne padłych świń, i pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF od świń mających objawy chorobowe i gorączkę lub padłych albo mających gorączkę i objawy zespołu krwotocznego;

2) od świń wykazujących nietypowe objawy kliniczne, na podstawie których jest niemożliwe postawienie diagnozy lub objawy wskazujące na podejrzenie zakażenia wirusem ASF, przed pobraniem próbek do badań laboratoryjnych mających na celu wykrycie ASF powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza kontrolę stanu zdrowia świń w stadzie, w tym badanie kliniczne świń wraz pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała lub badanie sekcyjne padłych świń, i pobiera próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF od świń mających objawy chorobowe wraz z gorączką lub padłych albo mających gorączkę i objawy zespołu krwotocznego;

3) z każdego znalezionej martwego (w tym ze zwłok dzików ulegających autolizie oraz dzików zabitych w wypadkach komunikacyjnych) i z każdego odstrzelonego chorego dzika.

3.2.3. Rodzaj próbek pobieranych do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF, przesyłanie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF oraz wykonywanie badań laboratoryjnych

Rodzaj pobieranych próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF od żywych, padłych lub poddanych ubojowi świń oraz znalezionych martwych lub odstrzelonych dzików, jest określony w rozdziale V lit. B załącznika do decyzji 2003/422/WE.

Od żywych świń i odstrzelonych dzików do badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia ASF pobiera się próbki krwi, a od padłych lub poddanych ubojowi świń i znalezionych martwych dzików – migdałki, węzły chłonne (żołądkowe, wątrobowe, podżuchwowe, zagardłowe), śledzionę, nerki, tkankę płucną i jeżeli to możliwe – krew. W przypadku zwłok dzików ulegających autolizie do badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia ASF pobiera się kość długą lub mostek.

Próbki pobrane od żywych, padłych lub poddanych ubojowi świń bada się metodą qRT – PCR, a gdy wynik badania laboratoryjnego w kierunku wykrycia ASF, przeprowadzonego metodą PCR jest dodatni przeprowadzone jest również badanie metodą ELISA. Na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze ochronnym w przypadku podejrzenia występowania w stadzie świni chronicznie zakażonej wirusem ASF próbki bada się metodą ELISA.

Na obszarze zagrożenia oraz obszarze objętym ograniczeniami, próbki pobrane od znalezionych martwych lub odstrzelonych dzików bada się metodą qRT – PCR oraz, jeżeli możliwe jest pobranie odpowiednich próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF, metodą ELISA.

Na obszarze ochronnym próbki pobrane od znalezionych martwych lub odstrzelonych dzików bada się metodą qRT – PCR.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej położonym poza obszarem zagrożenia, obszarem objętym ograniczeniami oraz obszarem ochronnym znalezione martwe oraz odstrzelone chore dziki bada się metodą qRT – PCR.

W przypadku podejrzenia uzyskania fałszywie dodatniego lub uzyskania wątpliwego wyniku badania metodą ELISA przeprowadza się badanie serologiczne potwierdzające (metodą IB lub IPT).

Wszystkie badania laboratoryjne w kierunku wykrycia ASF przeprowadzane w ramach programu są wykonywane w laboratoriach wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 3 i 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1482).

3.2.4. Inne działania podejmowane na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze ochronnym

Po stwierdzeniu ASF u dzika powiatowy lekarz weterynarii zarządza środki zwalczania choroby, zgodnie z przepisami o zwalczaniu afrykańskiego pomoru świń wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1, art. 48a ust. 3 i art. 61 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Ponadto powiatowy lekarz weterynarii w gospodarstwach położonych w wyznaczonym obszarze o promieniu 10 km wokół przypadku ASF u dzika może:

- 1) przeprowadzić badanie kliniczne świń;
- 2) dokonać indywidualnego oznakowania świń;
- 3) pobrać od świń próbki do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF;
- 4) nakazać ubój lub zabicie świń, na podstawie art. 44 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt - jeżeli wymaga tego sytuacja epizootyczna.

3.3. Wzmocnienie środków bioasekuracji na drogowych przejściach granicznych z Białorusią i Ukrainą

Na drogowych przejściach granicznych z Białorusią i Ukrainą podejmuje się następujące środki bioasekuracji:

- 1) wyłożenie mat dezynfekcyjnych, a także stałe utrzymywanie wyłożonych mat w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego;
- 2) oczyszczanie i dezynfekcję środków transportu przeznaczonych do przewozu zwierząt, wjeżdżających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z decyzją wykonawczą Komisji 2013/426/UE z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie środków mających na celu zapobieżenie wprowadzaniu do Unii wirusa afrykańskiego pomoru świń z niektórych państw trzecich lub części terytorium państw trzecich, w których potwierdzono obecność choroby, oraz uchylającą decyzję 2011/78/UE (Dz. Urz. UE L 211 z 07.08.2013, str. 5, z późn. zm.).

3.4. Zakup kontenerów chłodniczych do przetrzymywania tusz dzików

W ramach programu zostanie zakupionych 21 kontenerów chłodniczych do przetrzymywania tusz dzików.

3.5. Sfinansowanie budowy odłowni żywołownych do odłowu dzików

W ramach programu zostanie sfinansowana budowa odłowni żywołownych – po jednej odłowni dla 5 obwodów łowieckich, w celu:

- 1) odławiania, a następnie dokonania odstrzału odłowionych watah (stad) dzików, od których to dzików będą pobierane próbki do badań laboratoryjnych. Pobrane próbki będą podlegać badaniom laboratoryjnym w kierunku ASF, zgodnie z ust. 3.2.2;
- 2) sprawdzania wielkości migracji dzików z terytorium Białorusi i ich ewentualnego zarażenia wirusem ASF (2 odłownie ustawione przy granicy państwa);
- 3) oceny szerzenia się wirusa ASF w obrębie watah dzików.

Warunkiem sfinansowania budowy ww. odłowni będzie uzyskanie zezwolenia ministra właściwego do spraw środowiska, o którym mowa w art. 44 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1226, z późn. zm.).

3.6. Zakup środków dezynfekcyjnych dla myśliwych i pracowników Lasów Państwowych, do dezynfekcji po dokonaniu odstrzału dzików

W ramach programu zostanie zakupiony środek dezynfekcyjny dla myśliwych oraz pracowników Lasów Państwowych do dezynfekcji miejsc patroszenia dzików, sprzętu i urządzeń służących do obróbki i transportu tusz odstrzelonych dzików.

3.7. Przeprowadzenie przez Inspekcję Weterynaryjną kampanii informacyjnej dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego oraz pasz, rolników, myśliwych, władz samorządowych oraz społeczeństwa

W ramach realizacji programu będą publikowane ulotki:

- 1) dla rolników i podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego oraz pasz, zawierające następujące informacje o:
 - a) ASF oraz jego objawach,
 - b) sposobie rozprzestrzeniania się choroby,
 - c) postępowaniu posiadacza zwierząt w związku z podejrzeniem wystąpienia lub wystąpieniem ASF,
 - d) przysługujących odszkodowaniach za świnie poddane ubojowi lub zabite lub padłe w wyniku zastosowanie zabiegów nakazanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej,
 - e) zasadach bioasekuracji,
 - f) zakazie karmienia świń odpadami gastronomicznymi,
 - g) unieszkodliwianiu zwłok świń oraz zasadach przeprowadzania oczyszczania i odkażania w gospodarstwach;
- 2) dla myśliwych – zawierające informacje o:
 - a) ASF oraz jego objawach,

- b) sposobie postępowania myśliwego z tuzą dzika po dokonaniu polowania, w tym sposobie pobierania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF od dzików odstrzelonych niewykazujących żadnych objawów chorobowych,
- c) zabezpieczeniu środków transportu do transportu odstrzelonych dzików w sposób minimalizujący ryzyko rozprzestrzenienia się wirusa ASF. Dystrybucja ulotek odbywa się za pośrednictwem terenowych organów Inspekcji Weterynaryjnej. Ulotki dystrybuje się na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podczas wykonywanych kontroli, wśród podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego, pasz oraz posiadaczy świń (w ramach m.in. wizyt w stadach w których utrzymywane są świny). Dodatkowo, ulotki dystrybuje się wśród myśliwych, kół łowieckich, sołtysów, wójtów, burmistrzów, prezydentów miast. Informacje o istniejącym zagrożeniu są przekazywane również przez media w postaci m.in.: audycji informacyjnych, w których przekazuje się informacje na temat choroby oraz ewentualnych dróg jej rozprzestrzeniania, a także informacje o postępowaniu w przypadku podejrzenia wystąpienia lub wystąpienia ASF, bioasekuracji w gospodarstwie, zakazie karmienia świń odpadami gastronomicznymi oraz o właściwym zagospodarowaniu zwłok świń oraz postępowaniu z tuzami odstrzelonych dzików i o zasadach polowań.

3.8. Przeprowadzenie przez organy Inspekcji Weterynaryjnej szkoleń dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz oraz dla rolników i myśliwych

W ramach programu organy Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzą grupowe szkolenia dla rolników i myśliwych oraz podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną przez Inspekcję Weterynaryjną, związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz. Celem szkoleń będzie przekazanie wiedzy o ASF. Tematyka szkoleń będzie obejmować m.in.: objawy ASF, zgłaszanie podejrzeń wystąpienia ASF, postępowanie po zgłoszeniu podejrzenia wystąpienia ASF, zasady wypłacania odszkodowań, zasady bioasekuracji w gospodarstwie oraz zasady postępowania myśliwego biorącego udział w polowaniu, tak aby

zapobiec rozprzestrzenianiu się wirusa ASF, informację o zakazie karmienia świń odpadami gastronomicznymi oraz o właściwym zagospodarowaniu zwłok.

4. Środki przewidziane programem

4.1. Podsumowanie środków przewidzianych programem

Działania podejmowane w związku z realizacją programu:

2016 rok

kontrola, nadzór

badania

inne (np. środki bioasekuracji, kampania informacyjna, szkolenia, ubój lub zabicie świń)

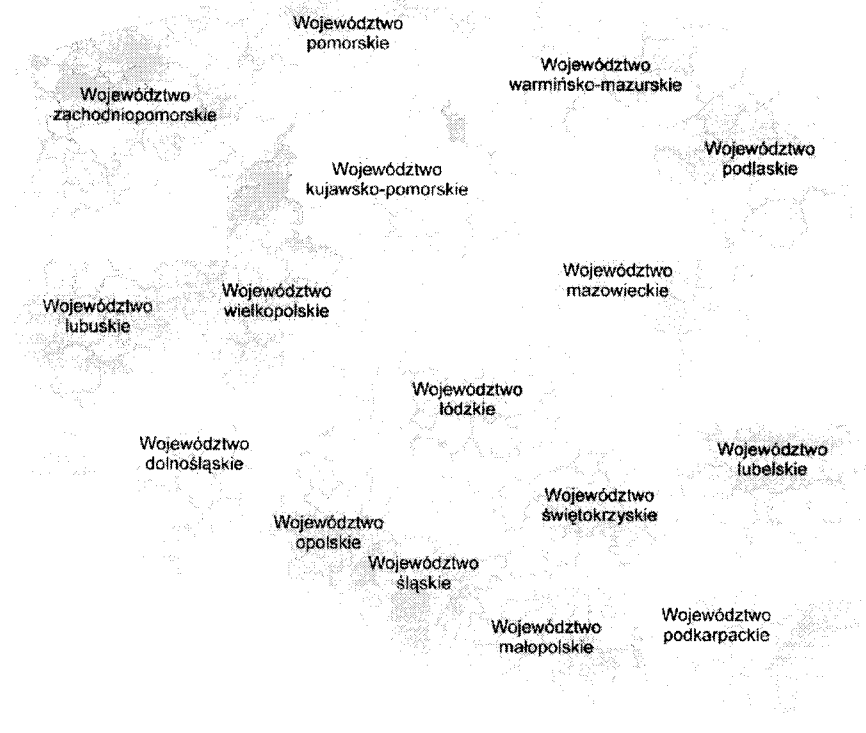
4.2. Władza centralna odpowiedzialna za nadzór i koordynację realizowanego programu

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu monitorowania zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i mającego na celu poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie. W przypadku programu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

4.3. Opis i określenie obszarów geograficznych i administracyjnych, na których program będzie realizowany

Program wprowadza się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Program jest realizowany na obszarze 16 województw, obejmujących 314 powiatów oraz 66 miast na prawach powiatów.

Mapa 2. Podział administracyjny Rzeczypospolitej Polskiej

4.4. Opis środków przewidzianych w programie

4.4.1. Powiadomienie o podejrzeniu wystąpienia ASF

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt, posiadacz zwierząt jest obowiązany do niezwłocznego zgłoszenia podejrzenia wystąpienia ASF. Obowiązek ten realizują również osoby mające kontakt ze zwierzętami, w szczególności przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub zawodowych, z tym że lekarz weterynarii wezwany do zwierzęcia, w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania, informuje posiadacza zwierzęcia o obowiązkach określonych w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i nadzoruje ich wykonanie do czasu przybycia powiatowego lekarza weterynarii lub osoby przez niego upoważnionej. Zgłoszenia należy dokonać do powiatowego lekarza weterynarii bezpośrednio albo za pośrednictwem najbliższego podmiotu świadczącego usługi z zakresu medycyny weterynaryjnej lub właściwego miejscowo organu samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta). Dodatkowo, posiadacz świnii informuje urzędowego lekarza weterynarii o każdym przypadku padnięcia świnii w gospodarstwie na obszarze zagrożenia,

obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze ochronnym, zgodnie z § 18 ust. 2 rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń.

4.4.2. Zwierzęta i populacja zwierząt objęte programem

Tabela 2. Liczba stad oraz pogłowie świń, z podziałem uwzględniającym wielkość gospodarstw (źródło: Agencja Rolnictwa i Modernizacji Rolnictwa, stan na dzień 31 grudnia 2014 r.)

województwo	liczba świń						liczba siedzib stad					
	1-10	11-25	26-100	101-500	501-1000	pow. 1000	1-10	11-25	26-100	101-500	501-1000	pow. 1000
dolnośląskie	14 213	23 601	39 284	30 728	21 426	128 299	3 221	1 440	872	162	31	29
kujawsko-pomorskie	43 936	110 973	379 362	441 210	168 979	341 017	9 391	6 514	7 633	2 240	247	131
lubelskie	93 281	96 577	118 305	157 959	83 179	330 199	23 014	6 053	2 610	719	121	136
lubuskie	6 783	12 350	25 323	26 235	14 420	204 830	1 492	742	536	134	20	45
łódzkie	57 901	115 466	225 831	290 853	163 830	584 823	12 244	6 972	4 893	1 317	239	226
małopolskie	38 588	49 672	65 971	54 501	17 504	38 646	9 236	3 069	1 493	266	25	10
mazowieckie	83 729	130 555	210 800	287 329	157 684	1 610 452	18 482	7 994	4 547	1 331	218	333
opolskie	12 889	31 793	115 413	159 117	46 579	161 798	2 691	1 881	2 271	837	68	55
podkarpackie	43 435	47 043	53 905	39 151	15 249	63 060	10 674	2 930	1 235	194	22	19
podlaskie	28 426	34 513	55 573	90 811	71 203	215 068	6 704	2 118	1 174	412	103	85
pomorskie	19 313	47 234	125 855	145 531	51 761	325 277	3 975	2 800	2 615	749	76	81
śląskie	14 483	30 169	68 828	65 343	16 546	126 547	2 996	1 803	1 453	331	26	25
świętokrzyskie	34 312	45 207	64 140	63 889	25 685	177 264	8 134	2 795	1 447	328	40	63
warmińsko-mazurskie	11 299	23 263	81 147	171 389	82 419	585 172	2 498	1 409	1 588	790	119	144
wielkopolskie	74 212	198 641	770 478	1 079 641	477 299	1 683 438	15 201	11 592	15 048	5 370	683	558
zachodniopomorskie	9 240	18 903	35 252	31 939	20 160	907 002	1 971	1 153	777	145	27	108
SUMA	586 040	1 015 960	2 435 467	3 135 626	1 433 923	7 482 892	131 924	61 265	50 192	15 325	2 065	2 048

Zgodnie z danymi Polskiego Związku Łowieckiego oraz Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, w roku łowieckim 2013/2014 liczba dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosiła ponad 285 tys. sztuk.

Liczbę dzików w poszczególnych województwach przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba dzików w poszczególnych województwach (źródło: Polski Związek Łowiecki, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych, stan marzec 2014 r.)

Województwo	Pogłowie dzików w tysiącach sztuk
Dolnośląskie	27,7
Kujawsko-pomorskie	13,5
Lubelskie	17,5
Lubuskie	20,6
Łódzkie	8,7
Małopolskie	6,0
Mazowieckie	19,8
Opolskie	11,5
Podkarpackie	11,2
Podlaskie	14,9
Pomorskie	20,4
Śląskie	9,8
Świętokrzyskie	5,5
Warmińsko-mazurskie	29,2
Wielkopolskie	29,8
Zachodniopomorskie	38,5
W sumie	284,6

4.4.3. Identyfikacja i rejestracja zwierząt oraz gospodarstw

Podstawa prawna identyfikacji i rejestracji zwierząt oraz gospodarstw:

- 1) ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2015 r. poz. 1172);
- 2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2015 r. poz. 807, z późn. zm.);
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 listopada 2007 r. w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych kolczyków dla zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 220, poz. 1635, z późn. zm.).

Oznakowania świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się przez założenie kolczyka na lewą małżowinę uszną zwierzęcia lub wytatuowanie w obu małżowinach usnych albo na grzbiecie zwierzęcia numeru siedziby stada nadanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, koszty związane z oznakowaniem świń ponosi ich posiadacz.

Indywidualnego oznakowania świń na obszarze zagrożenia oraz obszarze ochronnym, o którym mowa w ust. 3.2.4, dokonuje urzędowy lekarz weterynarii przez założenie kolczyka z kolejnym numerem zwierzęcia w stadzie. Kolejny numer zwierzęcia w stadzie musi być wykonany w sposób trwały i czytelny. Koszty związane z indywidualnym oznakowaniem świni w stadzie w takim przypadku są pokrywane z budżetu państwa.

4.4.4. Kwalifikacja zwierząt i stad

Została opisana w ust. 3.2.

4.4.5. Zasady przemieszczania zwierząt

W związku z wystąpieniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ASF u dzików zostało wydane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń określające zasady dla

przemieszczania żywych świń z i do obszaru ochronnego, obszaru objętego ograniczeniami obszaru zagrożenia zarówno na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak i poza to terytorium.

Na obszarze zagrożenia oraz obszarze objętym ograniczeniami został wprowadzony obowiązek zaopatrywania świń przemieszczanych na tym obszarze oraz z tego obszaru poza ten obszar do miejsca położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii na podstawie badania klinicznego świń przeprowadzonego nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem tych świń, zawierające:

- 1) dane identyfikacyjne wystawiającego świadectwo;
- 2) numer świadectwa;
- 3) liczbę przemieszczanych świń;
- 4) numery identyfikacyjne świń;
- 5) miejsce pochodzenia świń;
- 6) miejsce przeznaczenia świń;
- 7) określenie środka transportu świń oraz jego numer rejestracyjny;
- 8) poświadczenie spełniania przez świnię wymagań zdrowotnych określonych w przepisach o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 9) datę wystawienia oraz pieczęć i podpis urzędowego lekarza weterynarii.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, nadzór nad przemieszczaniem zwierząt sprawuje powiatowy lekarz weterynarii.

4.4.6. Zastosowane badania i plany pobierania

Zostały opisane w ust. 3.2.

4.4.7. Zastosowanie szczepionki i plany szczepień

Nie dotyczy.

4.4.8. Informacje i ocena dotycząca środków bezpieczeństwa biologicznego (zarządzanie i infrastruktura)

Zostały opisane w ust. 3.2.2 oraz 3.3.

4.4.9. Środki w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego w kierunku ASF

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń, w przypadku stwierdzenia choroby w gospodarstwie powiatowy lekarz weterynarii wyznacza je jako ognisko choroby. Działania podejmowane po wyznaczeniu ogniska choroby zostały określone w § 4 oraz § 6–10 rozporządzenia Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń.

Działania podejmowane w przypadku wystąpienia choroby u dzika zostały określone w § 18 rozporządzenia Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń.

4.4.10. System odszkodowań dla posiadaczy świń poddanych ubojowi lub zabitych

Odszkodowania wypłaca się zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

4.4.11. Kontrola wdrażania programu i sprawozdawczość

Na podstawie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, Główny Lekarz Weterynarii nadzoruje realizację programu.

W przypadku programu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, Główny Lekarz Weterynarii informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji, zgodnie z przepisami art. 14 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającego przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczące zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniającego dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i

rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającego decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1).

5. Korzyści wynikające z realizacji programu

Przeprowadzenie działań objętych programem przyczyni się do ochrony terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również terytorium Unii Europejskiej, przed rozprzestrzenieniem się wirusa ASF. Odpowiednio wczesne wykrycie zakażenia wirusem ASF pozwoli na podjęcie adekwatnych działań zapobiegających jego rozprzestrzenianiu się, a tym samym ograniczenie strat ekonomicznych z tego tytułu.

6. Dane dotyczące rozwoju epidemiologicznego w ciągu ostatnich pięciu lat

6.1. Rozwój choroby

Łącznie w 2014 r. stwierdzono 30 przypadków ASF u dzików oraz 2 ogniska ASF u świń – wszystkie zlokalizowane w pobliżu granicy z Białorusią na obszarze dwóch powiatów - sokólskiego i białostockiego w województwie podlaskim.

6.1.2. Dane dotyczące zwierząt

Nie dotyczy.

6.2. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

Rok: 2014

Region	Gatunek zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Rzeczpospolita Polska	świnie	badanie serologiczne	ELISA	1 633	4
Rzeczpospolita Polska	świnie	inne badanie	PCR	13 666	6
Rzeczpospolita Polska	dziki	badanie serologiczne	ELISA	6 370	31

Rzeczpospolita Polska	dziki	inne badanie	PCR	14 412	45
Razem				36 081	86

Rok: 2013

Region	Gatunek zwierząt	Rodzaj badania	Opis badania	Liczba zbadanych próbek	Liczba próbek z dodatnim wynikiem
Rzeczpospolita Polska	świnie i dziki	badanie serologiczne	ELISA	484	0
Rzeczpospolita Polska	świnie i dziki	inne badanie	PCR	12 737	0
Razem				13 221	0

6.3. Dane dotyczące zakażenia

Nie dotyczy.

6.4. Dane dotyczące statusu pod koniec każdego roku

W 2014 r. na terytorium Polski stwierdzono 30 przypadków oraz 2 ogniska ASF.

6.5. Dane dotyczące programów szczepień lub leczenia

Nie dotyczy.

6.6. Dane dotyczące dzikiej zwierzyny

6.6.1. Oszacowanie liczebności populacji zwierząt wolno żyjących

Dane w ust. 4.4.2.

6.6.2. Nadzór nad chorobami i inne w odniesieniu do zwierząt wolno żyjących

Nie dotyczy.

6.6.3. Dane dotyczące szczepień lub leczenia dzikiej zwierzyny

Nie dotyczy.

7. Założenia programu

7.1. Założenia w zakresie badań laboratoryjnych

Rok: 2016 Choroba: ASF Gatunek zwierząt: świnie

Region	Rodzaj badania	Populacja docelowa	Rodzaj próbki	Cel	Liczba planowanych badań
Obszar zagrożenia oraz obszar objęty ograniczeniami	PCR	świnie	krew, narządy	wykrycie ASF	11 508
Obszar zagrożenia oraz obszar objęty ograniczeniami	ELISA	świnie	krew, narządy	wykrycie ASF	142
Obszar zagrożenia oraz obszar objęty ograniczeniami	Badanie serologiczne potwierdzające (IB / IPT)	świnie	krew, narządy	wykrycie ASF	3
Obszar ochronny	PCR	świnie	krew, narządy	wykrycie ASF	46
Obszar ochronny	ELISA	świnie	krew, narządy	wykrycie ASF	5
Obszar ochronny	Badanie serologiczne potwierdzające (IB / IPT)	świnie	krew, narządy	wykrycie ASF	1
Pozostała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	PCR	świnie	krew, narządy	wykrycie ASF	1 251
RAZEM					12 956

Rok: 2016 Choroba: ASF Gatunek zwierząt: dziki

Region	Rodzaj badania	Populacja docelowa	Rodzaj próbki	Cel	Liczba planowanych badań
Obszar zagrożenia oraz obszar objęty ograniczeniami	PCR	dziki	krew, narządy	wykrycie ASF	3 228
Obszar zagrożenia oraz obszar objęty ograniczeniami	ELISA	dziki	krew, narządy	wykrycie ASF	3 157
Obszar zagrożenia oraz obszar objęty ograniczeniami	Badanie serologiczne potwierdzające (IB / IPT)	dziki	krew, narządy	wykrycie ASF	63
Obszar ochronny	PCR	dziki	krew, narządy	wykrycie ASF	4 545
Pozostała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	PCR	dziki	krew, narządy	wykrycie ASF	3 310
RAZEM					14 303

7.1.1. Założenia w zakresie badań diagnostycznych

Zostały opisane w ust. 3.2.

7.1.2. Założenia w zakresie badania stad i zwierząt

Zostały opisane w ust. 3.2.

7.2. Założenia w zakresie kwalifikacji stad i zwierząt

Nie dotyczy.

7.3. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia

7.3.1. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia

Nie dotyczy.

7.3.2. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia dzikiej zwierzyny

Nie dotyczy.

8. Szczegółowa analiza kosztów realizacji programu

8.1. Koszty realizacji programu wprowadzonego na obszarze zagrożenia oraz obszarze objętym ograniczeniami w 2016 r.

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Ilość jednostek	Koszt jednostkowy w zł	Kwota całkowita w zł	Koszt jednostkowy w euro	Kwota całkowita w euro	Wniosek o dofinansowanie z funduszy unijnych (tak/nie)
1. Badania							
1.1. Koszt pobierania próbek	świnie	11 416 świń	11,10	126 717,60	2,75	31 394,00	tak
	padle dziki	142 dziki	103,17	14 650,14	25,60	3 635,20	tak
	odstrzelone dziki, w tym dostarczanie odstrzelonych dzików do badań oraz unieszkodliwianie tusz dzików, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych ¹⁾	3 086 dziki	310,63	958 604,18	77,08	237 868,88	tak
1.2. Koszt analizy	test PCR	14 644 badań	147,79	2 164 236,76	36,67	536 995,48	tak
	ELISA	3 207 badań	56,00	179 592,00	13,90	44 577,30	tak
	badanie serologiczne potwierdzające (IB lub IPT)	64 badania	122,76	7 856,64	30,46	1 949,44	tak

2. Badanie kliniczne stad oraz kontrola bioasekuracji	koszty pracy i dojazdów	5 490 wizyt	122,00	669 780,00	30,27	166 182,30	tak
3. Czyszczenie i dezynfekcja	środki dezynfekcyjne na przejścia graniczne z Białorusią i Ukrainą ²⁾	2 745 kg	234,06	642 494,70	58,08	159 429,60	tak
	środki dezynfekcyjne dla myśliwych i pracowników Lasów Państwowych	6 kg	234,06	1 404,36	58,08	348,48	tak
4. Materiały eksploatacyjne i sprzęt specjalny	maty dezynfekcyjne na przejścia graniczne z Białorusią i Ukrainą ²⁾	1 200 sztuk	404,88	485 856,00	100,47	120 564,00	tak
5. Inne koszty	wydruk ulotek informacyjnych	10 000 sztuk	0,27	2 700,00	0,07	700,00	tak
	przeprowadzone szkoleń grupowych	4 szkolenia	1 500,00	6 000,00	372,21	1 488,84	nie
	indywidualne oznakowanie – praca ³⁾	800 godzin	53,00	42 400,00	13,15	10 520,00	nie
	odszkodowanie za zabite świnie ³⁾	1 520 sztuk	484,00	735 680,00	120,10	182 552,00	tak
	odszkodowanie za świnie poddane ubojowi ³⁾	3 800 sztuk	350,00	1 330 000,00	86,85	330 030,00	tak
	kontener do przetrzymywania tusz dzików ⁴⁾	21 sztuk	26 000,00	546 000,00	6 451,61	135 483,81	tak

	wycena przez rzeczoznawców ³⁾	1 120 godzin	33,16	37 139,20	8,23	9 217,60	nie
	zabicie świń oraz unieszkodliwienie świń zabitych (usługi, załadunek, transport) wraz z kosztami dojazdu w celu zabicia świń oraz koszty transportu świń do uboju ³⁾	5 320 sztuk	93,85	499 282,00	23,29	123 902,80	tak
	odłowne żywołowne do odłowy dzików	5 sztuk	9 240,00	46 200,00	2 292,80	11 464,00	nie
RAZEM				8 496 593,58		2 108 303,73	
w tym koszty kwalifikowane:				8 364 854,38		2 075 613,29	

¹⁾ W tym 316 zł brutto (256,91 zł netto) za dostarczenie dzika odstrzelonego do badań w przypadku samców, 400 zł brutto (325,20 zł netto) za dostarczenie dzika odstrzelonego do badań w przypadku samic;

²⁾ Szacunkowe koszty, które dotyczą wszystkich przejść granicznych objętych programem bez względu na położenie;

³⁾ Szacunkowe koszty, które dotyczą środków podejmowanych zgodnie z ust. 3.2.4 na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami oraz na obszarze ochronnym;

⁴⁾ Szacunkowe koszty, które dotyczą zakupu wszystkich kontenerów chłodniczych niezależnie od ich późniejszej lokalizacji.

Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono wg kursu euro 4,03 zł zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 6 października 2015 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2015 r.

Są to szacunkowe koszty realizacji programu, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2016, w ramach limitu wydatków budżetowej części 83 – rezerwy celowe działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 8 oraz w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022.

8.2. Koszty realizacji programu związane ze zwalczaniem ognisk ASF w 2016 r.

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Ilość jednostek	Koszt jednostkowy w zł	Kwota całkowita w zł	Koszt jednostkowy w euro	Kwota całkowita w euro	Wniosek o dofinansowanie z funduszy unijnych (tak/nie)
1. Badania							
1.1. Koszt pobierania próbek	świnie	92 świnie	11,10	1 021,20	2,75	253,00	tak
1.2. Koszt analizy	test PCR	92 badania	147,79	13 596,68	36,67	3 373,64	tak
	ELISA	92 badania	56,00	5 152,00	13,90	1 278,80	tak
	badanie serologiczne potwierdzające (IB lub IPT)	2 badania	122,76	245,52	30,46	60,92	tak
2. Perłustracja, badanie kliniczne stad w obszarze zapowietrzonym i obszarze zagrożonym	koszty pracy	564 godzin	41,00	23 124,00	10,17	5 735,88	nie
	koszty dojazdów	9 400 km	0,80	7 520,00	0,20	1 880,00	nie
3. Czyszczenie i dezynfekcja	środki dezynfekcyjne	636 kg	234,06	148 862,16	58,08	36 938,88	tak
	dezynfekcja gospodarstw w obszarze zagrożonym i zapowietrzonym	188 usług	519,82	97 726,16	128,99	24 250,12	tak
	koszt zniszczenia ściółki	40 080 kg	1,05	42 084,00	0,26	10 420,80	tak

4. Materiały eksploatacyjne i sprzęt specjalny	maty dezynfekcyjne	16 sztuk	404,88	6 478,08	100,47	1 607,52	tak
5. Inne koszty	odszkodowanie za zabite świnie	700 sztuk	484,00	338 800,00	120,10	84 070,00	tak
	wycena przez rzeczoznawców	752 godzin	33,16	24 936,32	8,23	6 188,96	nie
	zabicie świń oraz unieszkodliwienie świń zabitych (usługi, załadunek, transport) wraz z kosztami dojazdu w celu zabicia świń	700 sztuk	298,95	209 265,00	74,18	51 926,00	tak
RAZEM				918 811,12		227 984,52	
w tym koszty kwalifikowane:				863 230,80		214 179,68	

Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono wg kursu euro 4,03 zł zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 6 października 2015 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2015 r.

Są to szacunkowe koszty realizacji programu, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2016, w ramach limitu wydatków budżetowej części 83 – rezerwy celowe działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 8 oraz w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022.

8.3. Koszty realizacji programu wprowadzonego na obszarze ochronnym w 2016 r.

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Ilość jednostek	Koszt jednostkowy w zł	Kwota całkowita w zł	Koszt jednostkowy w euro	Kwota całkowita w euro	Wniosek o dofinansowanie z funduszy unijnych (tak/nie)
1. Badania							
1.1. Koszt pobierania próbek	świnie	46 świń	11,10	510,60	2,75	126,50	tak
	padle dziki	177 dzików	103,17	18 261,09	25,60	4 531,20	tak
	odstrzelone dziki ¹⁾	4 368 dzików	63,93	279 246,24	15,86	69 276,48	tak
1.2. Koszt analizy	test PCR	4 591 badań	147,79	678 503,89	36,67	168 351,97	tak
	ELISA	5 badań	56,00	280,00	13,90	69,50	tak
	badanie serologiczne potwierdzające (IB lub IPT)	1 badanie	122,76	122,76	30,46	30,46	tak
2. Badanie kliniczne stad oraz kontrola bioasekuracji	praca i dojazdy	17 475 wizyt	122,00	2 131 950,00	30,27	528 968,25	tak
3. Inne koszty	wydruk ulotek informacyjnych	20 000 sztuk	0,27	5 400,00	0,07	1 400,00	tak
	przeprowadzenie szkoleń grupowych	7 szkoleń	1 500,00	10 500,00	372,21	2 605,47	nie

	unieszkodliwienie tusz dzików, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych	1 310 sztuk	454,00	594 740,00	112,66	147 584,60	tak
RAZEM				3 719 514,58		922 944,43	
w tym koszty kwalifikowane:				3 709 014,58		920 338,96	

Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono wg kursu euro 4,03 zł zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 6 października 2015 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2015 r.

Są to szacunkowe koszty realizacji programu, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2016, w ramach limitu wydatków budżetowej części 83 – rezerwy celowe działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 8 oraz w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022.

¹⁾ w tym 37 zł brutto (30,08 zł netto) zwrotu kosztów funkcjonowania kontenerów do przetrzymywania tusz dzików.

8.4. Koszty realizacji programu wprowadzonego na pozostałej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2016 r.

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Ilość jednostek	Koszt jednostkowy w zł	Kwota całkowita w zł	Koszt jednostkowy w euro	Kwota całkowita w euro	Wniosek o dofinansowanie z funduszy unijnych (tak/nie)
1. Badania							
1.1. Koszt pobierania próbek	świnie	1 251 świń	11,10	13 886,10	2,75	3 440,25	tak
	padle i chore odstrzelone dziki	3 310 dzików	103,17	341 492,70	25,60	84 736,00	tak
1.2. Koszt analizy	test PCR	4 561 badań	147,79	674 070,19	36,67	167 251,87	tak
2. Inne koszty	wydruk ulotek informacyjnych	110 000 sztuk	0,27	29 700,00	0,07	7 700,00	tak
	przeprowadzenie szkoleń grupowych	294 szkolenia	1 500,00	441 000,00	372,21	109 429,74	nie
RAZEM				1 500 148,99		372 557,86	
w tym koszty kwalifikowane:				1 059 148,99		263 128,12	

Analiza obejmuje szacunki kosztów ponoszonych w ramach programu. Wszystkie wartości są podane bez VAT. Koszt programu obliczono wg kursu euro 4,03 zł zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 6 października 2015 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2015 r.

Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2016, w ramach limitu wydatków budżetowej części 83 – rezerwy celowe działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 8 oraz w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia w 2016 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539). Działania objęte programem mający na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie, zwanym dalej „programem”, realizuje się w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r. Jest to kontynuacja działań prowadzonych w 2015 r. zgodnie „Programem mającym na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” realizowanego na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia w 2015 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”.

Układ i forma programu są zgodne z wymaganiami decyzji Komisji 2008/425/WE z 25 kwietnia 2008 r. ustanawiającej standardowe wymagania w zakresie przedkładania przez państwa członkowskie krajowych programów zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych w celu uzyskania finansowania wspólnotowego (Dz. Urz. UE L 159 z 18.06.2008, str. 1, z późn. zm.). Program zawiera również informacje określone w art. 57 ust. 2 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Stosownie do art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt program został uzgodniony pod względem finansowym z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz pod względem merytorycznym z ministrem właściwym do spraw rolnictwa. Program został przesłany przez Głównego Lekarza Weterynarii do Komisji Europejskiej w dniu 29 maja 2015 r. W wyniku przeprowadzonych uzgodnień z Komisją Europejską oraz z uwagi na doświadczenia Polski i innych państw członkowskich Unii Europejskiej w zwalczaniu choroby, program został uzupełniony o koszty badań serologicznych potwierdzających (IB, IPT), z uwagi na fakt, iż badania te są rutynowo przeprowadzane w przypadku uzyskania dodatniego lub wątpliwego wyniku badań testem ELISA.

Właściwą władzą wykonawczą w zakresie realizacji programu są organy Inspekcji Weterynaryjnej, tj. Główny Lekarz Weterynarii, wojewódzki lekarz weterynarii oraz powiatowy lekarz weterynarii.

Afrykański pomór świń (African swine fever – ASF) to groźna, wysoce zakaźna i zaraźliwa choroba wirusowa świń domowych wszystkich ras oraz dzików. Ludzie nie są wrażliwi na zakażenie wirusem ASF, w związku z czym choroba ta nie stwarza zagrożenia dla ich zdrowia i życia. Jednakże, wystąpienie ASF skutkuje przede wszystkim narażeniem danego kraju na ogromne straty finansowe, związane w pierwszej kolejności z całkowitym zablokowaniem możliwości eksportu świń lub wieprzowiny do krajów trzecich, jak również z brakiem możliwości handlu zwierzętami oraz produktami pochodzenia zwierzęcego wewnątrz Unii Europejskiej. Ponadto, wystąpienie ASF niesie ze sobą konieczność wypłaty odszkodowań za zwierzęta zabite z nakazu organów Inspekcji Weterynaryjnej oraz poniesienia innych kosztów związanych ze zwalczaniem choroby. Strategia walki z chorobą polega na zlikwidowaniu wirusa w jak najkrótszym możliwym czasie. Obejmuje ona m. in. zabicie zwierząt w ognisku choroby i utylizację ich zwłok, kontrolę przemieszczania się zwierząt, ludzi, produktów pochodzenia zwierzęcego oraz sprzętu, oczyszczanie i dezynfekcję skażonych pomieszczeń i sprzętu, prowadzenie dochodzenia epizootycznego, perlustrację mającą na celu określenie zasięgu choroby oraz utworzenie obszarów zapowietrzonych i zagrożonych.

Szczegółowy sposób i tryb zwalczania ASF reguluje rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 754).

Najczęstszą przyczyną zakażenia świń jest bezpośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi lub skażonymi odpadkami żywnościowymi. W przypadku obszarów o wysokim zagęszczeniu gospodarstw utrzymujących świnie, rozprzestrzenianie się wirusa między gospodarstwami byłoby stosunkowo łatwe, głównie za pośrednictwem osób odwiedzających dane gospodarstwo lub poprzez skażoną paszę, wodę czy sprzęt wykorzystywany do obsługi zwierząt.

Z uwagi na powyższe uwarunkowania, ASF na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podlega obowiązkowi zgłaszania i zwalczania oraz zakazowi szczepień zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. Nr 159, poz. 1658). Wystąpienie tej choroby podlega ponadto obowiązkowi zgłaszania do Komisji

Europejskiej oraz innych państw członkowskich Unii Europejskiej, jak również do Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt (OIE).

W 2007 r. wirus afrykańskiego pomoru świń (ASF) rozprzestrzenił się z pierwotnego ogniska w Gruzji na terytorium Europy Wschodniej. Wirus prawdopodobnie został przeniesiony poprzez odpady kuchenne użyte do karmienia świń, pochodzące ze statku płynącego z Afryki, który zawiązał do portu w Poti (Gruzja). Po wprowadzeniu wirusa ASF na kontynent europejski, choroba ta bardzo szybko rozprzestrzeniła się na terytorium Armenii, Azerbejdżanu oraz Federacji Rosyjskiej. W sierpniu 2012 r. ognisko tej choroby zostało stwierdzone w południowo-wschodniej części Ukrainy. W czerwcu 2013 r., białoruskie władze weterynaryjne potwierdziły wykrycie ASF we wsi Czapuń w obwodzie grodzieńskim, 170 km od granicy z Rzeczpospolitą Polską oraz w Witebsku w północno-wschodniej części Białorusi, 450 km od granicy z Rzeczpospolitą Polską. W styczniu 2014 r. na terytorium Litwy stwierdzono dwa przypadki wirusa ASF u dzików, natomiast w dniu 17 lutego 2014 r. potwierdzono pierwszy przypadek wirusa ASF u dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Łącznie od dnia 17 lutego 2014 r. do dnia 30 października 2015 r. stwierdzono 77 przypadków ASF u dzików oraz 3 ogniska ASF u świń – wszystkie zlokalizowane w pobliżu granicy z Białorusią na obszarze trzech powiatów – sokólskiego, białostockiego i hajnowskiego w województwie podlaskim. W latach 2014 - 2015 stwierdzono ogniska oraz przypadki ASF u dzików na terytorium Litwy, Łotwy i Estonii. Istnieje duże prawdopodobieństwo dalszego szerzenia się wirusa ASF, w szczególności wśród zwierząt wolno żyjących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz w państwach nadbałtyckich, z uwagi na duże kompleksy leśne na granicy między państwami nadbałtyckimi a Białorusią oraz znaczący ruch osobowy i tranzytowy między tymi państwami zwiększający ryzyko nielegalnego przewiezienia produktów żywnościowych skażonych wirusem lub przeniesienia wirusa przez środki transportu lub podróży.

Od 2011 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są prowadzone badania laboratoryjne w kierunku wykrycia wirusa ASF. Badania te były prowadzone w pasie przygranicznym o szerokości 40 km (wzdłuż granicy północnej z Obwodem Kaliningradzkim i wschodniej z Litwą, Białorusią i Ukrainą) obejmującym części województw: warmińsko - mazurskiego, podlaskiego, lubelskiego, mazowieckiego i podkarpackiego. Próbkę pobierane były od padłych świń (na podstawie analizy ryzyka) oraz padłych i odstrzelonych dzików. Od lipca 2013 r. na obszarze położonym w strefie I, a od października 2013 r. na obszarze położonym w strefie II i III badania laboratoryjne w kierunku wykrycia wirusa ASF były prowadzone zgodnie z programem wprowadzonym w życie rozporządzeniem Rady Ministrów

z dnia 17 stycznia 2014 r. w sprawie wprowadzenia programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń oraz poszerzenie wiedzy na temat ryzyka wystąpienia tej choroby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 115).

W 2014 r. kontynuowane były badania w kierunku wykrycia ASF, zgodnie z programem wprowadzonym w życie rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie wprowadzenia w 2014 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie (Dz. U. poz. 996).

W 2015 r. program jest realizowany na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia w 2015 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” (Dz. U. poz. 316).

W związku z aktualną sytuacją epizootyczną konieczne jest kontynuowanie programu również w 2016 r. Program obejmuje następujące działania:

- 1) badania laboratoryjne w kierunku wykrycia ASF przeprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zakup kontenerów chłodniczych do przetrzymywania tusz dzików;
- 3) sfinansowanie budowy 5 odłowni żywołownych do łapania dzików, które następnie będą podlegały odstrzałowi;
- 4) ubój lub zabicie świń na obszarze zagrożenia lub obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym określonych w ust. 3.2.1, w przypadku wystąpienia ASF u dzików (na podstawie art. 44 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt);
- 5) działania powiatowego lekarza weterynarii po otrzymaniu zawiadomienia o podejrzeniu wystąpienia ASF, przeprowadzane zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2014 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (nadzór bierny);

- 6) pobieranie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF lub przeprowadzanie kontroli gospodarstw w zakresie spełniania wymagań związanych z bioasekuracją, przez powiatowego lekarza weterynarii (nadzór czynny nad gospodarstwami) na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym, określonych w ust. 3.2.1;
- 7) unieszkodliwienie tusz dzików, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze zagrożenia;
- 8) zakup środków dezynfekcyjnych dla myśliwych i pracowników Lasów Państwowych, do przeprowadzania dezynfekcji miejsca odstrzału dzików lub miejsca, w którym dokonano patroszenia dzika.
- 9) wzmocnienie środków bioasekuracji na drogowych przejściach granicznych z Białorusią i Ukrainą;
- 10) prowadzenie przez Inspekcję Weterynaryjną kampanii informacyjnej dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz, a także rolników, myśliwych, władz samorządowych oraz społeczeństwa;
- 11) prowadzenie szkoleń dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną przez Inspekcję Weterynaryjną, związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego, pasz oraz rolników i myśliwych, mających za zadanie przekazać wiedzę na temat ASF.

Na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym każda tusza odstrzelonego dzika powinna być oznakowana poprzez określenie numeru kolejnego tuszy, numeru koła łowieckiego, miejscowości i daty pozyskania tuszy.

Myśliwi, pracownicy Służb Leśnych, Straży Granicznej oraz każda osoba mająca kontakt z martwymi dzikami ma obowiązek zgłaszania Inspekcji Weterynaryjnej faktu znalezienia zwłok dzików na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym. Ponadto, na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym myśliwi informują na piśmie właściwego powiatowego lekarza weterynarii o terminach planowanych polowań.

Każdy dzik odstrzelony na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym jest niezwłocznie dostarczany do położonego na tym samym obszarze:

- 1) punktu skupu dziczyzny lub zakładu obróbki dziczyzny lub
- 2) innego zakładu nadzorowanego przez organ Inspekcji Weterynaryjnej, w którym mogą być przechowywane tusze lub skóry dzików.

W punktach i zakładach, o których mowa powyżej, tusze, części ciała i skóry dzików przechowuje się w sposób zapobiegający bezpośredniemu kontaktowi nieprzebadanych tusz, części ciała i skór dzików z surowcami i innymi przedmiotami, które mogą spowodować rozprzestrzenianie się wirusa ASF.

Program jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającym decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE.

Przedmiotowe zasady zostały szczegółowo opisane m.in. w art. 9-15 ww. rozporządzenia. Komisja Europejska przedstawi informację dla państw członkowskich dotyczącą oceny programów zwalczania, kontroli i nadzoru przedłożonych przez państwa członkowskie do wkładu finansowego Unii o zatwierdzeniu przedmiotowego programu oraz przyznaniu maksymalnego wkładu finansowego na działania określone w programie.

Główny Lekarz Weterynarii w dniu 1 września 2015 r. przekazał program wraz z dodatkowymi wyjaśnieniami, których wymagała Komisja Europejska, w celu jego zatwierdzenia. Do dnia 28 października 2015 r. Komisja nie odniosła się do przekazanych dokumentów.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie w dniu następującym po dniu ogłoszenia. Należy podkreślić, że program ten ma duże znaczenie dla Polski, jako jednego z największych producentów trzody chlewnej w Unii Europejskiej, ma tym samym również duże znaczenie dla gospodarki narodowej. W związku z powyższym ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie projektowanego rozporządzenia i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Ponadto program jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Tym samym niewdrożenie w odpowiednim terminie projektu rozporządzenia spowoduje zmniejszenie lub wstrzymanie dofinansowania z Unii Europejskiej.

Tym samym należy uznać, że za takim terminem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia przemawia ważny interes społeczny i państwa, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych, wobec czego nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

29.11.2015 r.

DEPARTAMENT
BEZPIECZEŃSTWA
ŻYWNÓŚCI I WETERYNARI
M. B. BOBOK
DIREKTOR

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

Jeremi Bajalski

Z-ca DYREKTORA
Departamentu Prawno-Legislacyjnego

Adam Toborek

Akceptował

PODSEKRETAŃ SZY STANU

Ewa Lech

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia w 2016 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu monitorowania zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i mający na celu poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ewa Lech Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Departament Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii</p>	<p>Data sporządzenia 16.11.2015 r.</p> <p>Źródło: Upoważnienie ustawowe</p> <p>Nr w wykazie prac Legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p>
--	---

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Afrykański pomór świń (ASF) jest chorobą, która wystąpiła na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej po raz pierwszy w 2014 r. i stanowi zagrożenie dla populacji dzików i świń. Wymaga więc stałego poszerzania wiedzy przez Polskę i pozostałe państwa członkowskie Unii na jej temat w celu skutecznego i wczesnego wykrywania pojawiających się zakażenia wirusem ASF oraz efektywnego jej zwalczania.

W związku z powyższym i aktualną sytuacją epizootyczną konieczne jest kontynuowanie w 2016 r. „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie”, a tym samym zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a co za tym idzie ochronę terytorium RP oraz terytorium Unii Europejskiej przed rozprzestrzenieniem się wirusa ASF. Wprowadzenie środków wskazanych w programie pozwoli na prowadzenie działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat ASF i szybkiego wykrywania ewentualnych przypadków i ognisk oraz uzyskanie współfinansowania ze środków UE na te działania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Konieczna jest kontynuacja działań prowadzonych w 2015 r. zgodnie z „Programem mającym na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy na temat tej choroby oraz jej zwalczanie” realizowanym na podstawie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia w 2015 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej „Programu mającego na celu wczesne wykrycie zakażeń wirusem wywołującym afrykański pomór świń i poszerzenie wiedzy”. Umożliwi to wprowadzenie środków, m. in. wykonywania badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF, zakupu kontenerów chłodniczych do przetrzymywania tusz dzików, sfinansowania budowy 2 odłowni żywołownych do odłowu dzików. Należy więc wprowadzić do polskiego porządku prawnego kolejne rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, które wdroży przedmiotowy program na 2016 rok.

Zapewni to zwiększenie bezpieczeństwa epizootycznego populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a co za tym idzie ochronę terytorium RP oraz terytorium Unii Europejskiej przed rozprzestrzenieniem się wirusa ASF. Efektem powyższych działań będzie uzyskanie wiarygodnych danych na temat zakażeń wirusem ASF świń i dzików oraz obszaru na którym te zakażenia występują, co w konsekwencji pozwoli na skuteczne hamowanie szerzenia się ASF oraz wykazanie wobec Komisji Europejskiej i państw członkowskich poprawy sytuacji epizootycznej. Braku nowych przypadków i ognisk pozwoli na wykazanie zatrzymania rozprzestrzeniania się wirusa, a nawet jego eradykację.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ochrona terytorium Unii Europejskiej przed rozprzestrzenieniem się wirusa ASF. Analogiczne programy, podejmujące działania związane z wystąpieniem lub zagrożeniem afrykańskim pomorem świń prowadzone są na terytorium Litwy, Łotwy i Estonii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
posiadacze świń	287 202 siedzib stad	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Szkolenia, udostępnianie świń do badania klinicznego i pobierania prób do badań

myśliwi	116 076 myśliwych	Polski Związek Łowiecki	laboratoryjnych Szkolenia, kampanie informacyjne
organy Inspekcji Weterynaryjnej, zarówno bezpośrednio zaangażowane w realizację programu – powiatowych i wojewódzkich lekarzy weterynarii, jak również organ nadzorujący realizację programu – Główny Lekarz Weterynarii	Główny Lekarz Weterynarii, 16 wojewódzkich lekarzy weterynarii, 305 powiatowych lekarzy weterynarii	Dane własne Inspekcji Weterynaryjnej	Bezpośrednia odpowiedzialność za realizację projektu
lekarze weterynarii wyznaczeni do wykonywania czynności urzędowych, w tym do badania świń przeznaczonych do uboju i mięsa z tych zwierząt	Wartość zmienna uzależniona od decyzji powiatowych lekarzy weterynarii	Dane uzyskane od Inspekcji Weterynaryjnej	Wykonywanie zadań w zakresie określonym w decyzjach powiatowych lekarzy weterynarii wyznaczających lekarzy do czynności urzędowych
zarządcy przejść granicznych	11 przejść	Dane uzyskane od Inspekcji Weterynaryjnej	Wzmocnienie środków bioasekuracji na drogowych przejściach drogowych z Białorusią
laboratoria wyznaczone	Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach	Dane uzyskane od Inspekcji Weterynaryjnej	Prowadzenie badań laboratoryjnych

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia, ze względu na materię objętą proponowaną regulacją nie będzie podlegał konsultacjom społecznym. Projekt stanowi kontynuację programu zwalczania prowadzonego w latach poprzednich.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem	10,976												10,976
budżet państwa	10,976												10,976
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem	14,635												14,635
budżet państwa	14,635												14,635
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem	-3,659												-3,659
budżet państwa	-3,659												-3,659
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania

Finansowanie programu w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych, które będą podlegały współfinansowaniu ze środków finansowych Unii odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 8, współfinansowanie projektów realizowanych z udziałem środków europejskich, finansowanie projektów z udziałem środków otrzymywanych od państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), projektów z udziałem innych środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej nieujętych w budżecie środków

europejskich, projektów pomocy technicznej, Wspólnej Polityki Rolnej, finansowanie potrzeb wynikających z różnic kursowych oraz rozliczeń programów i projektów finansowanych z udziałem środków z UE. Natomiast w odniesieniu do kosztów, które nie będą współfinansowane ze środków finansowych Unii, finansowanie odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwy celowe, działu 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej oraz w części 85 – budżety wojewodów, działu 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdziału 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego.

Program jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywy Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylające decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.6.2014). Stosownie do art. 5 ust 1 w przypadku gdy wkład finansowy Unii przybiera formę dotacji, nie może on przekraczać 50 % kosztów kwalifikowanych. Jednocześnie zgodnie z lit. b ust. 2 art. 1 maksymalna stawka, o której mowa w ust. 1, może zostać zwiększona do 75 % kosztów kwalifikowanych w odniesieniu do państw członkowskich, których dochód narodowy brutto na mieszkańca w oparciu o najnowsze dane Eurostatu wynosi mniej niż 90 % średniej UE Polska należy do takich krajów i dlatego założono, że kwota dotacji na przedmiotowy program osiągnie poziom 75% kosztów kwalifikowanych.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Wskazana w tabeli kwota dochodów 10,976 mln zł stanowi 75% szacunkowych wysokości kosztów kwalifikowanych przedmiotowego programu, które będą podlegać współfinansowaniu ze środków finansowych Unii. Niemniej jednak ostateczna wysokość wkładu finansowego Unii zostanie określona po dokonaniu weryfikacji przez Komisję Europejską sprawozdań technicznych i finansowych sporządzonych przez Polskę po zakończeniu programu. W załączeniu kalkulacja kosztów.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Czas w latach od wejścia w życie zmian		Skutki						Łącznie (0-10)
		0	1	2	3	5	10	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowane rozporządzenie będzie miało korzystny wpływ na zapewnienie bezpieczeństwa epizootycznego populacji świń i dzików na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a tym samym na funkcjonowanie gospodarstw i przedsiębiorstw związanych z branżą mięsną, co przyczyni się do utrzymania ich konkurencyjności na rynku unijnym i rynkach państw trzecich. Badania laboratoryjne przeprowadzone w ramach programu pozwolą na wczesne wykrycie wirusa ASF, co umożliwi niezwłoczne zastosowanie środków administracyjnych przewidzianych w przepisach o zwalczaniu tej choroby, w celu likwidacji jej ognisk. Pozwoli to na minimalizację strat wynikających z zamknięcia rynku unijnego i rynków państw trzecich oraz						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

		konieczności wykonania przez posiadaczy świń nałożonych nakazów i zakazów.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
<p>Realizacja programu, po wprowadzeniu go w życie projektowanym rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nie będzie wymagać zatrudnienia dodatkowych pracowników w powiatowych i wojewódzkich inspektoratach weterynarii oraz w Głównym Inspektoracie Weterynarii. Pobieranie próbek do badań laboratoryjnych będzie wykonywane przez urzędowych lekarzy weterynarii oraz w niektórych przypadkach przez przeszkolonych myśliwych. Wykonywanie pozostałych zadań przewidzianych w programie będzie realizowane przez urzędowych lekarzy weterynarii lub pracowników innych organów administracji publicznej.</p>		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny. Wprowadzenie w życie Programu będzie miało pośrednio pozytywny wpływ na sytuację i rozwój regionów, gdyż umożliwi uniknięcie strat gospodarczych wynikających ze zmniejszenia produkcji oraz zmobilizuje podmioty gospodarcze do większej dbałości o stan zdrowia utrzymywanych świń oraz podwyższenie standardów bioasekuracji w gospodarstwach.</p>	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Program obejmuje działania nakierowane na zwalczanie oraz zapobieganie rozprzestrzenianiu się wirusa, realizowanego w 2016 r., poprzez:		

- 1) badania laboratoryjne w kierunku wykrycia wirusa ASF przeprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) zakup kontenerów chłodniczych do przetrzymywania tusz dzików;
- 3) sfinansowanie budowy 5 odłowni żywołownych do odłowu dzików, które następnie będą podlegały odstrzałowi;
- 4) ubój lub zabicie świń na obszarze zagrożenia lub obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym, w przypadku wystąpienia tej choroby u dzików;
- 5) działania powiatowego lekarza weterynarii po otrzymaniu zawiadomienia, zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 11 marca 2014 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (nadzór bierny);
- 6) pobieranie próbek do badań laboratoryjnych w kierunku wykrycia ASF lub przeprowadzanie kontroli gospodarstw w zakresie spełniania wymagań związanych z bioasekuracją, przez powiatowego lekarza weterynarii (nadzór czynny nad gospodarstwami) na obszarze zagrożenia, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze ochronnym;
- 7) zakup środków dezynfekcyjnych dla myśliwych i pracowników Lasów Państwowych, do przeprowadzania dezynfekcji miejsca odstrzału dzików lub miejsca, w którym dokonano patroszenia dzika;
- 8) unieszkodliwienie tusz dzików, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych na obszarze ochronnym, obszarze objętym ograniczeniami lub obszarze zagrożenia
- 9) wzmocnienie środków bioasekuracji na drogowych przejściach granicznych z Białorusią i Ukrainą;
- 10) prowadzenie przez Inspekcję Weterynaryjną kampanii informacyjnej dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego i pasz, a także rolników, myśliwych, władz samorządowych oraz społeczeństwa;
- 11) prowadzenie szkoleń dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną przez Inspekcję Weterynaryjną, związaną z produkcją żywności pochodzenia zwierzęcego, pasz oraz rolników i myśliwych, mających za zadanie przekazać wiedzę na temat ASF.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Celem programu jest ochrona terytorium RP przed rozprzestrzenieniem się ASF poza obszar zagrożenia i obszar objęty ograniczeniami. Miernikiem programu będzie liczba przeprowadzonych badań, ze szczególnym zwróceniem uwagi na badania, w których uzyskano wynik pozytywny. Miernik jest oceniany na bieżąco i organy Inspekcji Weterynaryjnej w przypadku wyniku dodatniego są zobowiązane do podjęcia działań przewidzianych w przepisach prawa.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Kalkulacja kosztów.

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Jednostka	Liczba jednostek	Koszt jednostkowy w zł (netto)	Koszt całkowity w zł (netto)	Koszt jednostkowy w eur (netto)	Koszt całkowity w eur (netto)	Współfinansowanie UE	Wyjaśnienia dotyczące sposobu wyliczenia liczby jednostek oraz uzasadnienie	Wyjaśnienia dotyczące sposobu wyliczenia kosztu jednostkowego oraz uzasadnienie
Obszar zagrożenia i obszar objęty ograniczeniami										
koszt pobierania próbek	świnie	świnia	11 416	11,10	126 717,60	2,75	31 394,00	tak	Liczbę próbek określono na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. na obszarze objętym ograniczeniami (obejmuje świnie żywe i padłe - próbki pobrane w związku z podejrzeniami: świnie poddane ubojowi na użytek własny oraz świnie wywożone poza strefę)	Koszt na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (uwzględnia wynagrodzenia, materiały, dojazdy, dowóz próbek do laboratorium)
koszt pobierania próbek	dziki padle	dzik	142	103,17	14 650,14	25,60	3 635,20	tak	Liczbę próbek określono na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. na obszarze objętym ograniczeniami	Koszt na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (uwzględnia wynagrodzenia, materiały, dojazdy, dowóz próbek do laboratorium)
koszt pobierania próbek	dziki odstrzelone, w tym dostarczanie dzików odstrzelonych do badań	dzik	2 672	168,13	449 243,36	41,72	111 475,84	tak	Liczbę próbek określono na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. na obszarze objętym ograniczeniami	Koszt na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (uwzględnia wynagrodzenia, materiały, dojazdy, dowóz próbek do laboratorium; koszt dostarczenia dzika odstrzelonego) - 31,03 zł netto oraz koszt dostarczenia dzika odstrzelonego 137,10 złotych netto - na podstawie informacji od Podlaskiego WLW dot. umowy z Polskim Związkiem Łowców. W kalkulacji powyższej stawki uwzględniono następujące składowe koszty: 1. koszt amortyzacji łodówki do przetrzymywania tusz dzików, 2. średni dowóz z miejsca pozyskania (odległość liczona w obie strony), 3. ryczałtowe koszty energii elektrycznej na jednego dzika 4. koszt wykonania polowania
koszt analizy	test PCR	badanie	14 230	147,79	2 103 051,70	36,67	521 814,10	tak	Założono tyle badań ile zwierząt od których pobrano próbki (wszystkie kategorie) tj. 11 416 + 142 + 2 672 = 14 230	Koszty badań PCR zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.
koszt analizy	ELISA	badanie	2 793	56,00	156 408,00	13,90	38 822,70	tak	ELISA badane wszystkie dziki odstrzelone + połowa dzików padłych (możliwość pobrania próbek - wg danych z 2014 ok. 1/2 dzików padłych w strefie czerwoną i żółtą miały wykonane badanie metodą ELISA) + świnie żywe, padłe i poddane ubojowi świnie gdy wynik badania laboratoryjnego w kierunku wirusa ASF, przeprowadzonego metodą PCR, jest dodatni oraz w przypadku podejrzenia występowania w stadzie świni chronicznie zakazanej wirusem ASF (przyjęto 50) tj. 2672 + 71 + 50 = 2 793	Koszty badań ELISA zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.
koszt analizy	badanie serologiczne potwierdzające (IB / IPT)	badanie	56	122,76	6 874,56	30,46	1 705,76	tak	Na podstawie opinii EFSA z 2015 dot. ASF, założono, że 2% badań wykonanych testem ELISA będzie wymagało potwierdzenia. 2793 * 2% = ok. 56	Koszty badań IPT zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (koszt badania przyjęto na podstawie badania IPT, bo jest wykonywane częściej niż IB).
badanie kliniczne oraz kontrola bioasekuracji	koszty pracy	godziny	10 980	41,00	450 180,00	10,17	111 666,60	nie	Liczba stad na obszarze objętym ograniczeniami i obszarze zagrożenia wynosi 1 830 (stan na 31.12.2014 wg. sprawozdania WLW z realizacji programu dot. ASF w 2014 r.). Zgodnie z wymaganiami programu każde stado podlega kontroli minimum 2 razy w roku. Dodatkowo: - w stadach o niskim poziomie bioasekuracji przeprowadza się dodatkową kontrolę, - w każdym przypadku zgłoszenia przez właściciela świni sztuki padłej lub zgłoszenia podejrzenia wystąpienia afrykańskiego pomoru świni prowadzone jest badanie kliniczne z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała świni lub sekcyjne świni znajdujących się w stadzie oraz w razie konieczności pobierane są próbki do badań laboratoryjnych - kontrole przeprowadza się w 10 km jeśli wystąpi przypadek u dzika Czas trwania badania 2 godziny. Łącznie założono 3 kontrole gospodarstwie / rok 1 830 x 2 x 3 = 10 980	Zgodnie z obwieszczeniem MRiRW z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii stawka za godzinę przeglądu stanu zdrowia zwierząt wynosi 41,00 zł.

badanie kliniczne oraz kontrola bioasekuracji	koszty dojazdów	km	274 500	0,80	219 600,00	0,20	54 900,00	nie	Liczba stad na obszarze objętym ograniczeniami oraz obszarze zagrożenia wynosi 1 830. Złożono 3 kontrole w roku / gospodarstwo. Odległość dojazdu 50 km. 1 830 x 3 x 50 = 274 500 km	Stawka z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy wynosi dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm ³ – 0,5214 zł, a dla samochodu o wyższej pojemności skokowej silnika – 0,8358 zł za każdy przejechany kilometr. Koszt za 1 km dojazdu przyjęto 0,8 zł.
czyszczenie i dezynfekcja	środki dezynfekcyjne na przejścia graniczne z Białorusią	kg	915	234,06	214 164,90	58,08	53 143,20	tak	Na podstawie zaleceń producenta środka dezynfekcyjnego przyjęto konieczność zużycia 183 kg środka dezynfekcyjnego / 1 przejście graniczne na rok (1% roztwór, wymieniany co drugi dzień, 100l roztworu na nasączenie mat na przejściu), 5 zabezpieczanych przejść tj. 5 x 183 kg = 915 kg	Na podstawie sprawozdań z Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii z realizacji programu w 2014 r. średni koszt kg środków dezynfekcyjnych wynosi 234,06 zł netto.
czyszczenie i dezynfekcja	dezynfekcyjne dla myśliwych i pracowników lasów państwowych	kg	6	234,06	1 404,36	58,08	348,48	tak	Na podstawie zaleceń producenta środka dezynfekcyjnego przyjęto, że 1 kg środka dezynfekcyjnego zostanie zużyty do dezynfekcji 500 dziłków odstrzelonych	Na podstawie sprawozdań z Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii z realizacji programu w 2014 r. średni koszt kg środków dezynfekcyjnych wynosi 234,06 zł netto.
materiały eksploatacyjne i sprzęt specjalny	maty dezynfekcyjne	sztuka	400	404,88	161 952,00	100,47	40 188,00	tak	W 2016 będą zakupione po 4 maty na kwartał dla każdego pasa, modelowe przejście - 5 pasów 4 maty x 5 pasów x 5 przejść x 4 kwartały = 400 mat	Na podstawie sprawozdań z Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii z realizacji programu w 2014 r. średni koszt zakupu jednej maty dezynfekcyjnej wynosi 404,88 zł netto.
inne koszty	koszt wydruku ulotek informacyjnych	sztuka	10 000	0,27	2 700,00	0,07	700,00	tak	Zgodnie ze sprawozdaniami WLW w 2014 r. wydrukowano ponad 280 000 ulotek. Przyjęto, że w 2016 r. wydrukowana zostanie połowa tej liczby, gdyż jest to kolejny rok realizacji programu, tj. obszar zagrożenia i obszar objęty ograniczeniami: 10 000 obszar ochronny: 20 000 pozostała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: 110 000	Na podstawie sprawozdań z Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii z realizacji programu w 2014 r. średni koszt wydrukowania jednej ulotki wynosi 0,27 zł netto.
inne koszty	koszt przeprowadzonych szkoleń grupowych	szkolenie	4	1 500,00	6 000,00	372,21	1 488,84	nie	Zalozono, że zostanie przeprowadzone po 1 szkoleniu przez każdego powiatowego lekarza weterynarii: obszar zagrożenia i obszar objęty ograniczeniami: 4 obszar ochronny: 7 pozostała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: 294	Koszt przyjęto na podstawie informacji uzyskanej od Wielkopolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, który organizował takie szkolenie. 1 500 zł to koszt wynagrodzenia dla wykładowcy.

inne koszty	koszt oznakowania indywidualnego o - praca	godziny	800	53,00	42 400,00	13,15	10 520,00	nie	Założono, że konieczność oznakowania indywidualnego i badania klinicznego świń będzie miała miejsce w 40 gospodarstwach w promieniu 10 km od stwierdzonych przypadków w dzikach (założono, że taka sytuacja będzie miała miejsce w odniesieniu do 10 przypadków u dzika), czynności te będą trwały 2 godziny / śladu 40 gospodarstw x 10 przypadków x 2 godziny = 800 godzin Dojazd policzony przy koszcie badania klinicznego.	Zgodnie z ogłoszeniem MRIRW z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii stawka za godzinę przeglądu stanu zdrowia zwierząt wynosi 41,00 zł. osobom wykonującym czynności pomocnicze (poskramianie zwierząt) przysługuje 12 zł/godzinę.
inne koszty	odszkodowania za zabite świenie	sztuka	1 520	484,00	735 680,00	120,10	182 552,00	tak	Założono, że konieczność zabicia świń będzie miała miejsce w 40 gospodarstwach w promieniu 10 km od stwierdzonego przypadku u dzika, będzie dotyczyła 19 świń (średnia wielkość gospodarstwa na dzień 31.12.2014 w strefie czerwonej podana w sprawozdaniu przez WLW), 2 przypadki kiedy będzie konieczność zabicia świń	W dotychczasowych 2 ogniskach w 2014 r. w przypadku konieczności zabicia świń odszkodowanie wyniosło średnio 484 zł/zwierzę.
inne koszty	odszkodowania za świenie poddane ubojowi	sztuka	3 800	350,00	1 330 000,00	86,85	330 030,00	tak	Założono, że konieczność uboju świń będzie miała miejsce w 40 gospodarstwach w promieniu 10 km od stwierdzonych przypadków w dzikach, będzie dotyczyła ok. 19 świń / gosp. o średniej masie 70 kg Liczba przypadków 5 40 gospodarstw x 19 świń x 5 przypadków = 3 800	Na podstawie cen rynkowych za 1 kg zrywca po odjęciu wartości odzyskanej ok. 5 zł/kg, średnia masa świni 70 kg = 350 zł/szt.
inne koszty	koszty transportu do uboju	km	20 000	2,90	58 000,00	0,72	14 400,00	nie	Założono, że konieczność uboju świń będzie miała miejsce w 40 gospodarstwach w promieniu 10 km od stwierdzonych przypadków w dzikach, założono 5 przypadków u dzikow. w których będzie nakaz uboju. Transport na odległość średnio 100 km 5 przypadków x 40 gospodarstw x 100 km = 20 000 km	Stawka z portalu etransport. ok 1-1,10 EUR/km brutto (-23%) tj. 3,76-23% = 2,90 zł
inne koszty	kontener do przetrzymywania tusz dzików	sztuka	3	26 000,00	78 000,00	6 451,61	19 354,83	nie	Założono 3 sztuki dla obszaru objętego ograniczeniami i obszaru zagrożenia oraz 3 szt. dla obszaru ochronnego	Cena na podstawie sprawozdania z Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii z realizacji programu w 2014 r.
inne koszty	koszt wyceny przez rzeczoznawców	godzina	1 120	33,16	37 139,20	8,23	9 217,60	nie	Zakładane 7 przypadków (2 - zabicie świń, 5 - ubój świń), po 40 gospodarstw średni czas szacowania 2 godziny, 2 rzeczoznawców = 1 120 godzin	1/120 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za rok poprzedni, zgodnie z par. 4 pkt 1 rozporządzenia MRIRW z 2009 r. Nr 142, poz. 1161
inne koszty	koszt zabicia świń oraz unieszkodliwienie tusz dzików (usługi + załadunek + transport)	sztuka	1 520	288,21	438 079,20	71,52	108 710,40	tak	Założono, że konieczność zabicia świń będzie miała miejsce w 40 gospodarstwach w promieniu 10 km od stwierdzonego przypadku u dzika, będzie dotyczyła 19 świń (średnia wielkość gospodarstwa na dzień 31.12.2014 w strefie czerwonej podana w sprawozdaniu przez WLW), 2 przypadki kiedy będzie konieczność zabicia świń	W 2 ogniskach, które zostały wyznaczone w 2014 r., koszt zabicia (usługa) wyniósł średnio 38,21 zł/zwierzę netto. Na podstawie kosztów likwidacji ognisk, które zostały wyznaczone w 2014 r., ok. 250 zł/szt. (236,74 za transport i usługę, bez doliczania załadunku) tj. łącznie 288,21 zł/szt.
inne koszty	koszt dojazdu w celu zabicia świń	km	4 000	0,80	3 200,00	0,20	800,00	nie	Założono, że konieczność zabicia świń będzie miała miejsce w 40 gospodarstwach w promieniu 10 km od stwierdzonego przypadku u dzika, będzie dotyczyła 2 przypadków. Odległość dojazdu 50 km. 50 km x 2 x 40 = 4 000 km	Stawka z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy wynosi dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm ³ – 0,5214 zł, a dla samochodu o wyższej pojemności skokowej silnika – 0,8358 zł za każdy przejechany kilometr Koszt za 1 km dojazdu przyjęto 0,8 zł
inne koszty	koszty unieszkodliwienia tusz dzików, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych	sztuka	802	454,00	364 108,00	112,66	90 353,32	tak	Założono, że konieczność unieszkodliwienia tuszy będzie miała miejsce w przypadku 30% dzików odstrzelonych tj. 2 672 x 30% = 802	Na podstawie informacji od Podlaskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii dotyczącej ceny jaka będzie płacona za usługę zgodnie z umową na 2015 r.
inne koszty	odłownie żywołowne do łapania i zabicia dzików	sztuka	5	9 240,00	46 200,00	2 292,80	11 464,00	nie	W oparciu o opinię ekspertów ustalono, że do celów realizacji programu konieczne będzie wybudowanie 5 odłowni, w tym 2 na granicy państwowej	Szacunkowe koszty 1 odłowni wynoszą 12 000 zł brutto tj. 9 240 zł netto
kurs eur			4,03		7 045 753,02		1 748 684,87			
					6 105 033,82		1 514 873,00			

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Jednostka	Liczba jednostek	Koszt jednostkowy w zł (netto)	Koszt całkowity w zł (netto)	Koszt jednostkowy w eur (netto)	Koszt całkowity w eur (netto)	Współfinansowanie UE	Wyjaśnienia dotyczące sposobu wyliczenia liczby jednostek oraz uzasadnienie	Wyjaśnienia dotyczące sposobu wyliczenia kosztu jednostkowego oraz uzasadnienie
Ogniska										
koszt pobierania próbek	świnie	świnia	92	11.10	1 021.20	2.75	253.00	tak	Założono 4 ogniska o średniej wielkości. Przyjęto 47 świni w gospodarstwie, zgodnie z decyzją Komisji 2003/422/WE z dnia 25 maja 2003 roku zatwierdzającą podręcznik diagnostyczny dotyczący afrykańskiego pomoru świń należy pobrać próbki od 23 świń (10% serokonwersji, 95% prawdopodobieństwo) tj. 4 ogniska x 23 świnie = 92	Koszt na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (uwzględnia wynagrodzenia, materiały, dojazd, dowóz próbek do laboratorium).
koszt analizy	test PCR	badanie	92	147,79	13 596.68	36.67	3 373.64	tak	Założono tyle badań ile zwierząt od których pobrano próbki tj. 92	Koszty badań PCR zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.
koszt analizy	ELISA	badanie	92	56.00	5 152.00	13.90	1 278.80	tak	Założono tyle badań ile zwierząt od których pobrano próbki tj. 92	Koszty badań ELISA zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.
koszt analizy	badanie serologiczne potwierdzające (IB / IPT)	badanie	2	122.76	245.52	30.46	60.92	tak	Na podstawie opinii EFSA z 2015 dot. ASF, założono, że 2% badań wykonanych testem ELISA będzie wymagało potwierdzenia. $92 * 2\% = \text{ok. } 2$	Koszty badań IPT zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (koszt badania przyjęto na podstawie badania IPT, bo jest wykonywane częściej niż IB).
perustracje, badanie kliniczne w obszarze zapowietrzonym i zagrożonym	koszty pracy	godziny	564	41.00	23 124.00	10.17	5 735.88	nie	Przyjęto 47 gospodarstw x 3 godziny (czas trwania badania) x 4 zakładane ogniska = 564 godziny	Zgodnie z obwieszczeniem MRiRW z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii sławka za godzinę przeglądu stanu zdrowia zwierząt wynosi 41,00 zł

perlustracja, badanie kliniczne w obszarze zapowietrzonym i zagrożonym	koszty dojazdów	km	9 400	0,80	7 520,00	0,20	1 880,00	nie	Przyjęto 47 gospodarstw x 4 zakładane ogniska Odległość dojazdu 50 km. 47 x 4 x 50 = 9 400 km	Stawka z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy wynosi dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm ³ – 0,5214 zł, a dla samochodu o wyższej pojemności skokowej silnika – 0,8358 zł za każdy przejechany kilometr Koszt za 1 km dojazdu przyjęto 0,8 zł.
czyszczenie i dezynfekcja	środki dezynfekcyjne	kg	636	234,06	148 862,16	58,08	36 938,88	tak	W dwóch ogniskach w 2014 r. wykorzystano średnio 159 kg środka dezynfekcyjnego / jedno ognisko, założono 4 ogniska w 2016 r. tj. 636 kg	Na podstawie sprawozdań z Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii z realizacji programu w 2014 r. średni koszt kg środków dezynfekcyjnych wynosi 234,06 zł netto.
czyszczenie i dezynfekcja	dezynfekcja gospodarstw w obszarze zagrożonym i zapowietrzonym	usługa	188	519,82	97 726,16	128,99	24 250,12	tak	Założono konieczność wykonania dezynfekcji w przypadku 4 ognisk, po 47 gospodarstw tj. 4 x 47 = 188	Na podstawie średniego kosztu usługi w ramach realizacji programu zwalczania CHA u świń w 2014 r. - 519,82 zł
czyszczenie i dezynfekcja	koszty zniszczenia ściółki	kg	40 080	1,05	42 084,00	0,26	10 420,80	tak	W dwóch ogniskach w 2014 r. było średnio do zniszczenia 10 020 kg ściółki / jedno ognisko, założono 4 ogniska w 2016 r. tj. 40 080 kg	Na podstawie sprawozdań z Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii z realizacji programu w 2014 r. średni koszt zniszczenia 1 kg ściółki wynosi 1,05 zł netto.
materiały eksploatacyjne i sprzęt specjalny	maty dezynfekcyjne	sztuka	16	404,88	6 478,08	100,47	1 607,52	tak	Założono konieczność wyłożenia mat w przypadku 4 ognisk, po 4 maty na gospodarstwo tj. 4 x 4 = 16	Na podstawie sprawozdań z Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii z realizacji programu w 2014 r. średni koszt zakupu jednej maty dezynfekcyjnej wynosi 404,88 zł netto.
inne koszty	odszkodowania za zabite świny	sztuka	700	484,00	338 800,00	120,10	84 070,00	tak	Założono 4 ogniska x 175 świń (w związku z 2 ogniskami stwierdzonymi w 2014 r. zabiciu poddano łącznie 350 świń w 94 gospodarstwach) 4 ogniska x 175 świń = 700	W dotychczasowych 2 ogniskach w 2014 r. w przypadku konieczności zabicia świń odszkodowanie wyniosło średnio 484 zł/zwierzę
inne koszty	Koszt wyceny przez rzeczoznawców	godz.	752	33,16	24 936,32	8,23	6 188,96	nie	Zakładane 4 ogniska po 47 gospodarstw średni czas szacowania 2 godziny, 2 rzeczoznawców = 752 godziny	1/120 przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat nagród z zysku za rok poprzedni, zgodnie z par. 4 pkt 1 rozporządzenia MRIRW z 2009 r. Nr 142, poz. 1161
inne koszty	koszt zabicia świń oraz unieszkodliwieni a świń zabitych (usługi + załadunek + transport)	sztuka	700	288,21	201 747,00	71,52	50 064,00	tak	Założono 4 ogniska x 175 świń (w związku z 2 ogniskami stwierdzonymi w 2014 r. zabiciu poddano łącznie 350 świń w 94 gospodarstwach) 4 ogniska x 175 świń = 700	W 2 ogniskach, które zostały wyznaczone w 2014 r., koszt zabicia (usługa) wyniósł średnio 38,21 zł/zwierzę netto Na podstawie kosztów likwidacji ognisk, ognisk, które zostały wyznaczone w 2014 r., ok. 250 zł/szt. (236,74 za transport i usługę, bez doliczania załadunku) tj. łącznie 288,21 zł/szt.
inne koszty	koszt dojazdu w celu zabicia świń	km	9 400	0,80	7 520,00	0,20	1 880,00	nie	Założono, że konieczność zabicia świń będzie miała miejsce w przypadku 4 ognisk po 47 gospodarstw na obszarze zapowietrzonym i zagrożonym. Odległość dojazdu 50 km. 4 x 47 x 50 km = 9 400 km	Stawka z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy wynosi dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm ³ – 0,5214 zł, a dla samochodu o wyższej pojemności skokowej silnika – 0,8358 zł za każdy przejechany kilometr Koszt za 1 km dojazdu przyjęto 0,8 zł.
kurs eur	4,03				918 813,12		228 002,52			
					855 712,85		212 317,68			

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Jednostka	Liczba jednostek	Koszt jednostkowy w zł (netto)	Koszt całkowity w zł (netto)	Koszt jednostkowy w eur (netto)	Koszt całkowity w eur (netto)	Współfinansowanie UE	Wyjaśnienia dotyczące sposobu wyliczenia liczby jednostek oraz uzasadnienie	Wyjaśnienia dotyczące sposobu wyliczenia kosztu jednostkowego oraz uzasadnienie
Obszar ochronny										
koszt pobierania próbek	świnie	świnia	46	11,10	510,60	2,75	126,50	tak	Liczbę próbek określono na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. na obszarze ochronnym (obejmuje świnie żywe i padle - próbki pobrane w związku z podejrzeniami świnie poddane ubojowi na użytek własny w przypadku podejrzenia) - łącznie 46	Koszt na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (uwzględnia wynagrodzenia, materiały, dojazdy, dowóz próbek do laboratorium)
koszt pobierania próbek	dziki padle	dzik	177	103,17	18 261,09	25,60	4 531,20	tak	Liczbę próbek określono na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. na obszarze ochronnym	Koszt na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (uwzględnia wynagrodzenia, materiały, dojazdy, dowóz próbek do laboratorium)
koszt pobierania próbek	dziki odstrzelone	dzik	4 707	31,03	146 058,21	7,70	36 243,90	tak	Liczbę próbek określono na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. na obszarze ochronnym	Koszt na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (uwzględnia wynagrodzenia, materiały, dojazdy, dowóz próbek do laboratorium) - 31,03 zł netto
koszt analizy	test PCR	badanie	4 930	147,79	728 604,70	36,67	180 783,10	tak	Założono tyle badań ile zwierząt od których pobrano próbki (wszystkie kategorie) tj. 46 + 177 + 4 707 = 4930	Koszty badań PCR zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach
koszt analizy	ELISA	badanie	5	56,00	280,00	13,90	69,50	tak	ELISA badane świnie podejrzone o chroniczne zakażenie oraz z dodatnim wynikiem badań PCR, złożono 5 sztuk	Koszty badań ELISA zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach
koszt analizy	badanie serologiczne potwierdzające (IB / IPT)	badanie	1	122,76	122,76	30,46	30,46	tak	Na podstawie opinii EFSA z 2015 dot. ASF, założono, że 2% badań wykonanych testem ELISA będzie wymagało potwierdzenia. 5 * 2% = ok. 1 badanie	Koszty badań IPT zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach (koszt badania przyjęto na podstawie badania IPT, bo jest wykonywane częściej niż IB)
badanie kliniczne stad oraz kontrola bioasekuracji	koszty pracy	godziny	34 950	41,00	1 432 950,00	10,17	355 441,50	nie	Liczba stad na obszarze ochronnym wynosi 5 825. Zgodnie z wymaganiami programu każde stado podlega kontroli minimum 2 razy w roku. Dodatkowo: - w stadach o niskim poziomie bioasekuracji przeprowadza się dodatkową kontrolę, - w każdym przypadku zgłoszenia przez właściciela świń sztuki padłej lub zgłoszenia podejrzenia wystąpienia afrykańskiego pomoru świń prowadzone jest badanie kliniczne z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała świń lub sekcynie świń znajdujących się w stadzie oraz w razie konieczności pobierane są próbki do badań laboratoryjnych - kontrole przeprowadza się w 10 km jeśli wystąpi przypadek u dzika Czas trwania badania 2 godziny. Łącznie założono 3 kontrole gospodarstwie / rok 5825 x 2 x 3 = 34 950	Zgodnie z obwieszczeniem MRiRW z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii stawka za godzinę przeglądu stanu zdrowia zwierząt wynosi 41,00 zł

badanie kliniczne stad oraz kontrola bioasekuracji	koszty dojazdów	km	873 750	0,80	699 000,00	0,20	174 750,00	nie	Liczba stad na obszarze ochronnym wynosi 5 825. Zgodnie z wymaganiami programu każde stado podlega kontroli 2 razy w roku. Dodatkowo w każdym przypadku zgłoszenia przez właściciela świń sztuki padłej lub zgłoszenia podejrzenia wystąpienia afrykańskiego pomoru świń prowadzone jest badanie kliniczne z pomiarem wewnętrznej ciepłoty ciała świń lub sekcyjne świń znajdujących się w stadzie oraz w razie konieczności pobierane są próbki do badań laboratoryjnych. Założono, że taki przypadek wystąpi dodatkowo 1 raz w roku w każdym stadzie. Odległość dojazdu 50 km. 5 825 x 3 x 50 = 873 750 km	Stawka z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy wynosi dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika do 900 cm ³ – 0,5214 zł. a dla samochodu o wyższej pojemności skokowej silnika – 0,8358 zł za każdy przejechany kilometr Koszt za 1 km dojazdu przyjęto 0,8 zł.
inne koszty	koszt wydruku ulotek informacyjnych	sztuka	20 000	0,27	5 400,00	0,07	1 400,00	tak	Zgodnie ze sprawozdaniami WLW w 2014 r. wydrukowano ponad 280 000 ulotek. Przyjęto, że w 2016 r. wydrukowana zostanie połowa tej liczby, gdyż jest to kolejny rok realizacji programu, tj. obszar zarozenia i obszar objęty ograniczeniami: 10 000 obszar ochronny: 20 000 pozostała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: 110 000	Na podstawie sprawozdań z Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii z realizacji programu w 2014 r. średni koszt wydrukowania jednej ulotki wynosi 0,27 zł netto.
inne koszty	koszt przeprowadzonych szkoleń grupowych	szkolenie	7	1 500,00	10 500,00	372,21	2 605,47	nie	Założono, że zostanie przeprowadzone po 1 szkoleniu przez każdego powiatowego lekarza weterynarii obszar zarozenia i obszar objęty ograniczeniami: 4 obszar ochronny: 7 pozostała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej 294	Koszt przyjęto na podstawie informacji uzyskanej od Wielkopolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, który organizował takie szkolenie. 1 500 zł to koszt wynagrodzenia dla wykładowcy.
inne koszty	koszty unieszkodliwienia tusz dzików, które nie mogą być zagospodarowane przez myśliwych	sztuka	1 412	454,00	641 048,00	112,66	159 075,92	tak	Założono, że konieczność unieszkodliwienia tuszy będzie miała miejsce w przypadku 30% dzików odstrzelonych tj. 4 707 x 30% = 1 412	Na podstawie informacji od Podlaskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii dotyczącej ceny jaka będzie płaconą za usługę zgodnie z umową na 2015 r.
inne koszty	kontener do przetrzymywania a tusz dzików	sztuka	3	26 000,00	78 000,00	6 451,61	19 354,83	nie	Założono 3 sztuki dla obszaru objętego ograniczeniami i obszaru zagrożenia oraz 3 sztuki dla obszaru ochronnego	Cena na podstawie sprawozdania z Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii z realizacji programu w 2014 r.
kurs eur 4,03					3 760 735,36		934 412,38			
					1 540 285,36		382 260,58			

Przeznaczenie kosztów	Wyszczególnienie	Jednostka	Liczba jednostek	Koszt jednostkowy w zł (netto)	Koszt całkowity w zł (netto)	Koszt jednostkowy w eur (netto)	Koszt całkowity w eur (netto)	Współfinansowanie UE	Wyjaśnienia dotyczące sposobu wyliczenia liczby jednostek oraz uzasadnienie ¹⁾	Wyjaśnienia dotyczące sposobu wyliczenia kosztu jednostkowego oraz uzasadnienie ¹⁾
Pozostała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej										
koszt pobierania próbek	świnie	świnia	1 251	11,10	13 886,10	2,75	3 440,25	tak	Liczbę próbek określono na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (obejmuje świnie żywe i padłe - próbki pobrane w związku z podejrzeniami) - łącznie 1 251	Koszt na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (uwzględnia wynagrodzenia, materiały, dojazdy, dowóz próbek do laboratorium).
koszt pobierania próbek	dziki padle i chore odstrzelone	dzik	3 310	103,17	341 492,70	25,60	84 736,00	tak	Liczbę próbek określono na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r.	Koszt na podstawie danych WLW z realizacji programu w 2014 r. (uwzględnia wynagrodzenia, materiały, dojazdy, dowóz próbek do laboratorium).
koszt analizy	test PCR	badanie	4 561	147,79	674 070,19	36,67	167 251,87	tak	Założono tyle badań ile zwierząt od których pobrano próbki (wszystkie kategorie) tj: 1 251 + 3 310 = 4 561	Koszty badań PCR zostały skalkulowane przez Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.
inne koszty	koszt wydruku ulotek informacyjnych	sztuka	110 000	0,27	29 700,00	0,07	7 700,00	tak	Zgodnie ze sprawozdaniami WLW w 2014 r. wydrukowano ponad 280 000 ulotek. Przyjęto, że w 2016 r. wydrukowana zostanie połowa tej liczby, gdyż jest to kolejny rok realizacji programu, tj. obszar zarozenia i obszar objęty ograniczeniami: 10 000 obszar ochronny: 20 000 pozostała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: 110 000	Na podstawie sprawozdań z Wojewódzkich Inspektoratów Weterynarii z realizacji programu w 2014 r. średni koszt wydrukowania jednej ulotki wynosi 0,27 zł netto.
inne koszty	koszt przeprowadzonych szkoleń grupowych	szkolenie	294	1 500,00	441 000,00	372,21	109 429,74	nie	Założono, że zostanie przeprowadzone po 1 szkoleniu przez każdego powiatowego lekarza weterynarii obszar zagrożenia i obszar objęty ograniczeniami: 4 obszar ochronny: 7 pozostała część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: 294	Koszt przyjęto na podstawie informacji uzyskanej od Wielkopolskiego Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii, który organizował takie szkolenie. 1 500 zł to koszt wynagrodzenia dla wykładowcy
kurs eur	4,03				1 500 148,99		372 557,86			
					1 059 148,99		263 128,12			